

การศึกษาความสนใจในการใช้ห้องสมุดและความสนใจในการเลือกอ่าน
ของนักเรียนโรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2514

ปริญญานิพนธ์

ของ

วิชัย รักกุศล

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

28 สิงหาคม 2515

การศึกษาความสนใจในการใช้ห้องสมุดและความสนใจในการเลือกอ่าน
ของนักเรียนโรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2514

บทคัดย่อ

ของ

วิรัช วัชรกุล

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
28 สิงหาคม 2515

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาความสนใจในการใช้ห้องสมุด สาเหตุที่ทำให้นักเรียนสนใจและไม่สนใจเข้าใช้ห้องสมุด และความสนใจในการเลือกอ่านของนักเรียนโรงเรียนยานนาวาเวชวิทยาคม จังหวัดพระนคร ปีการศึกษา 2514 โดยใช้แบบสอบถามกับนักเรียน 1000 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 935 ฉบับ

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสนใจเข้าใช้ห้องสมุดค่อนข้างน้อย คือ นักเรียนร้อยละ 69.72 เข้าใช้ห้องสมุดนาน ๆ ครั้ง สาเหตุประการสำคัญที่จะทำให้ นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุดคือ ห้องสมุดให้บริการตอบคำถาม ธุรบรรณารักษ์มีความเป็นกันเองกับนักเรียน และยินดีช่วยเหลือแนะนำนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือในห้องสมุด สาเหตุที่ทำให้ นักเรียนไม่สนใจเข้าใช้ห้องสมุดมากได้แก่การที่ห้องสมุดมีหนังสือใหม่ แค่งานธุรบรรณารักษ์ยังไม่นำออกบริการ ทำให้ยืมอ่านไม่ได้ และการค้นหาหนังสือมักหาไม่ได้ตามที่ต้องการ สำหรับความสนใจในการเลือกอ่านนั้น พบว่านักเรียนชายสนใจอ่านสารคดีหมวดวิทยาศาสตร์มากที่สุด วารสารทางวิชาการที่นักเรียนชายและหญิงสนใจอ่านมากที่สุดคือวารสารทางสังคมศึกษาและความรู้ทั่วไป ชัยพฤกษ์ ชัยพฤกษ์วิทยาศาสตร์ และเด็กก้าวหน้า วารสารทางวิชาการและกึ่งวิชาการที่นักเรียนชายและหญิงสนใจอ่านมากที่สุดตามลำดับ ส่วนวารสารเพื่อความบันเทิงที่นักเรียนชายสนใจอ่านมากที่สุด ก็การ์ตูน กีฬาสยาม บางกอก-ริคเตอร์ และสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ในขณะที่นักเรียนหญิงสนใจอ่าน บางกอก-ริคเตอร์ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ทุกตา และหนูเจ้า ตามลำดับ ไทยรัฐเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่นักเรียนชายนิยมศึกษาค้นคว้าอ่านมากที่สุด แต่ นักเรียนชายนิยมศึกษาค้นคว้าอ่านสยามรัฐมากที่สุด นักเรียนร้อยละ 53.05 ไม่เคยอ่านจุลสาร นักเรียนที่ไม่เคยอ่านส่วนมากคือร้อยละ 64.11 เป็นเพราะไม่รู้จักจุลสาร ส่วนนักเรียนที่เคยอ่าน สนใจอ่านจุลสารที่ให้ความรู้เรื่องภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวและประวัติศาสตร์มากที่สุด สำหรับแผนที่นั้นนักเรียนส่วนมากสนใจทุกประเภทที่ใช้ประกอบการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ ซึ่งจะเป็นขนาดใดก็ได้ที่ถูกต้องชัดเจนและสะดวกในการใช้.

A STUDY OF THE PUPILS' INTEREST AND
THE USE OF THE LIBRARY MATERIALS
OF YANNAWES WITTAYAKOM SCHOOL,
BANGKOK, IN ACADEMIC YEAR 1971

ABSTRACT

BY

WICHAI RAKKUSOL

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education Degree
the College of Education⁹

August 29, 1972

The purpose of this research was to study the pupils' interest in the use of the school library, the factors which encourage or discourage the use of the library, and reading interest of the pupils of Yannawes Wittayakom School, Bangkok, in academic year 1971. 1000 questionnaires were sent of which 935 were adequate.

The findings of the study were as follows: The pupils' interest in the use of the library was rather low, for 69.72 % of them had rarely used the library. The most important factor which make the pupils pay their attentions to the use the library was the reference service. Slow process of new acquisitions were answered to discourage the pupils' interest. For the pupils' interest in selecting the materials to read, it was found out that among non-fiction books the boys liked to read science books most, while the girls chose history. Both boys and girls preferred to read social studies and general knowledge journals most. The favorite academic and semi-academic journals which the boys and the girls liked to read were Chaiyapruk, Chaiyapruk Wittayasart, and The Child Progress. The boys' favorite recreational journals were Sports Review, Siam Sports, Bangkok Readers, and Siam Rath Weekly. The girls liked to read Bangkok Readers, Siam Rath Weekly, Tookata (Comics) and Nooja (Comics) respectively. The M.S. 1-3 pupils' favorite newspaper was Thai Rath, while the M.S. 4-5 pupils preferred to read Siam Rath most. About 53 % of the pupils had never read pamphlets, 66.11 % of the pupils never read because they had not known them before. Those who had read liked to

read the pamphlets on travel and history. Most of the pupils liked to read all kinds and sizes of maps which they have to study in Geography.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปัญหานี้อย่างถี่ถ้วนแล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร ปริญญาการศึกษานานาชาติ
ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาไทย.

ดร. ทวี

ประธาน

อ. สมศักดิ์

กรรมการ

อ. ธีรพงศ์

กรรมการ

สิงหาคม 2515

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้เพราะผู้เขียนได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง
จาก อาจารย์วิชัญ ทับเที่ยง อาจารย์ลมูล รัตตากร และ อาจารย์ปรางค์ เชียงทอง
ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณ อาจารย์ชั้น เรืองเวช อาจารย์ใหญ่โรงเรียนยานนาเวศวิทยา
ที่กรุณาให้ความสะดวกในคานทาง ๆ

ขอบคุณพี่และเพื่อนทุกคนที่มีส่วนช่วยในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ โดยเฉพาะ
คุณวันทร์ คุณะโรจนานนท์ คุณประดม ใจจิตร คุณเวสรัชต์ แจ้งสว่าง
คุณอนันต์ อารมย์สุข และ คุณเอกวันทร์ สุนทรพงศ์.

วิชัย รักกุศล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ
	ภูมิหลัง
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ
2	เอกสารและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	การวิจัยในต่างประเทศ
	การวิจัยในประเทศไทย
3	วิธีดำเนินการ
	กลุ่มประชากร
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
	วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล
	วิธีจัดการกับข้อมูล
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
	ความสนใจในการใช้ห้องสมุดของนักเรียน
	วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียน
	ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการแนะนำให้เข้าใช้ห้องสมุด ของครู - อาจารย์
	ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์ และชักจูงให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุดของครูบรรณารักษ์

ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับครุภัณฑ์และสิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ในห้องสมุด	34
สาเหตุที่ทำให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุด	41
สาเหตุที่ทำให้นักเรียนไม่สนใจเข้าใช้ห้องสมุด	43
ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือสารคดี	44
เนื้อหาหรือประเภทของหนังสือสารคดีที่นักเรียนสนใจอ่าน	46
ความสนใจในการเลือกอ่านวารสารของนักเรียน	66
ความสนใจในการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียน	75
ความสนใจในการเลือกอ่านจุลสารของนักเรียน	78
ความสนใจในการเลือกอ่านแผนที่ของนักเรียน	81
5 สรุปผลการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	83
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	83
วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	83
การวิเคราะห์ข้อมูล	84
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	84
อภิปรายผล	89
ข้อเสนอแนะ	92
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก	99

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มประชากร จำแนกตามเพศ	18
2	จำนวนนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มประชากร จำแนกตามอายุ	19
3	จำนวนนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มประชากร จำแนกตามระดับชั้น	20
4	จำนวนนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มประชากร จำแนกตามอาชีพของ บิดามารดาหรือผู้ปกครอง	21
5	ความสม่ำเสมอในการใช้ห้องสมุดของนักเรียน จำแนกตามเพศ	22
6	ความสม่ำเสมอในการใช้ห้องสมุดของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น	23
7	ความสม่ำเสมอในการใช้ห้องสมุดของนักเรียน จำแนกตามอาชีพ ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง	24
8	ความสม่ำเสมอในการใช้ห้องสมุดของนักเรียน จำแนกตามอายุ	25
9	จำนวนเวลาที่นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดแต่ละครั้ง	26
10	เวลาที่นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุด	27
11	ความสม่ำเสมอในการใช้ห้องสมุดโรงเรียนของนักเรียนก่อนจะเข้าเรียน ที่โรงเรียนนานาชาติเวสทิยาคม	28
12	วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียน	29
13	สิ่งพิมพ์ที่นักเรียนสนใจอ่านมากที่สุด	30
14	ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการแนะนำให้เข้าใช้ห้องสมุด ของครู - อาจารย์	31
15	ความเห็นของนักเรียนต่อความสม่ำเสมอในการจัดกิจกรรมซึ่งเป็น การประชาสัมพันธ์และชักจูงให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุด ของครูบรรณารักษ์	32
16	กิจกรรมที่นักเรียนสนใจมากที่สุด ถ้าห้องสมุดจะจัดขึ้น	33

17	ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความเหมาะสมของสถานที่และครุภัณฑ์ ของห้องสมุด	34
18	ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการช่วยเหลือและความเป็นกันเอง กับนักเรียนของครูบรรณารักษ์	35
19	ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับจำนวนหนังสือในห้องสมุด	36
20	ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความน่าสนใจของหนังสือที่มียู่ ในห้องสมุด	37
21	ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับจำนวนวารสาร	38
22	ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับจำนวนหนังสือพิมพ์รายวันในห้องสมุด	39
23	ความเห็นของนักเรียนที่มีต่อสภาพของห้องสมุดโดยรวม	40
24	ค่าของความสำคัญของเหตุผล ที่ทำให้นักเรียนสนใจ เข้าใช้ห้องสมุด	41
25	ค่าของความสำคัญของเหตุผล ที่ทำให้นักเรียนไม่สนใจ เข้าใช้ห้องสมุด	43
26	ค่าของความสำคัญของประเภทของหนังสือซึ่งให้ความรู้ในแขนง วิชาต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจ จำแนกตามเพศ	44
27	ประเภทของหนังสือความรู้ทั่วไปที่มีในห้องสมุดโรงเรียน ซึ่งนักเรียน ชอบอ่านมากที่สุด	46
28	ประเภทของหนังสือความรู้ทั่วไปที่มีในห้องสมุดโรงเรียนซึ่งนักเรียน ชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น	47
29	ประเภทของหนังสือรวมคัพัฒนาที่มีในห้องสมุดโรงเรียนซึ่งนักเรียน ชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามเพศ	48
30	ประเภทของหนังสือรวมคัพัฒนาที่มีในห้องสมุดโรงเรียนซึ่งนักเรียนชอบอ่าน มากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น	49
31	ประเภทของหนังสือเกี่ยวกับศาสนาที่มีในห้องสมุดโรงเรียน ซึ่งนักเรียน ชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามเพศ	50

ตาราง	หน้า
32	ประเภทของหนังสือเกี่ยวกับศาสนาที่มีในห้องสมุดโรงเรียนซึ่งนักเรียน ชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น 51
33	ประเภทของหนังสือในหมวดสังคมศาสตร์ที่มีในห้องสมุดโรงเรียน ซึ่งนักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามเพศ 52
34	ประเภทของหนังสือในหมวดสังคมศาสตร์ที่มีในห้องสมุดโรงเรียน ซึ่งนักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น 53
35	ประเภทของหนังสือประกอบการเรียนวิชาภาษาไทย อังกฤษ หรือ ฝรั่งเศส ที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามเพศ 54
36	ประเภทของหนังสือประกอบการเรียนวิชาภาษาไทย อังกฤษ หรือ ฝรั่งเศส ที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น 55
37	ประเภทของหนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามเพศ 56
38	ประเภทของหนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น 57
39	ประเภทของหนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ที่นักเรียนสนใจอ่าน มากที่สุด จำแนกตามเพศ 58
40	ประเภทของหนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ที่นักเรียนสนใจอ่าน มากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น 59
41	ประเภทของหนังสือเกี่ยวกับศิลปกรรมและการบันเทิงที่นักเรียนสนใจอ่าน มากที่สุด จำแนกตามเพศ 60
42	ประเภทของหนังสือเกี่ยวกับศิลปกรรมและการบันเทิงที่นักเรียน สนใจอ่านมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น 61
43	ประเภทของหนังสือวรรณคดีไทยและอังกฤษที่นักเรียนสนใจอ่าน มากที่สุด จำแนกตามเพศ 62

44	ประเภทของหนังสือวรรณคดีไทยและอังกฤษที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น	63
45	ประเภทของหนังสือหมวดประวัติศาสตร์ที่นักเรียนสนใจอ่านมากที่สุด จำแนกตามเพศ	64
46	ประเภทของหนังสือหมวดประวัติศาสตร์ที่นักเรียนสนใจอ่านมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น	65
47	ประเภทของวารสารทางวิชาการที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามเพศ	66
48	ความสนใจของนักเรียนต่อการเลือกอ่านวารสารเพื่อความบันเทิง หรือพักผ่อนหย่อนใจ จำแนกตามเพศ	67
49	วารสารทางวิชาการและกึ่งวิชาการที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามเพศ	68
50	วารสารทางวิชาการและกึ่งวิชาการที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น	69
51	วารสารเพื่อความบันเทิงที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามเพศ	70
52	วารสารเพื่อความบันเทิงที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น	72
53	เนื้อหาหรือเรื่องในวารสารที่นักเรียนสนใจอ่านมากที่สุด	74
54	หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามเพศ	75
55	หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น	76
56	เนื้อหาในหนังสือพิมพ์รายวันที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามเพศ	77

ตาราง	หน้า
57 ความคุ้นเคยกับจุลสารของนักเรียน จำแนกตามเพศ	78
58 ประเภทของจุลสารที่นักเรียนสนใจอ่าน	79
59 สาเหตุที่นักเรียนไม่ได้อ่านจุลสาร	80
60 ประเภทของแผนผังนักเรียนต่อการอ่านหรือดู	81
61 ขนาดของแผนผังที่นักเรียนสนใจดู	82

ภูมิหลัง

ความเจริญก้าวหน้าของประเทศมิได้ขึ้นอยู่กับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจหรือการปกครองเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับพัฒนาการศึกษาเป็นสำคัญ เพราะการศึกษาช่วยปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงสังคมให้ดีขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการปกครอง การศึกษาจะช่วยสร้างเสริมวัฒนธรรมประเพณีให้เกิดความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกันในหมู่คณะ เกิดความสมัครสมานสามัคคีพร้อมเพรียงกัน เกิดความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อความเป็นอยู่แบบประชาธิปไตย ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา การพัฒนาการศึกษาจะมีผลต่อการพัฒนาทางด้านอื่นเป็นหัวใจของการพัฒนาประเทศโดยตรง ประเทศกำลังต้องการคนที่มีการศึกษาในระดับกลางมาก จึงหมายถึงผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ทั้งนี้เพราะผู้ที่สำเร็จมัธยมศึกษาจะมีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะไปประกอบอาชีพให้เป็นประโยชน์แก่ตัวเองและประเทศชาติได้ หรือผู้ที่ผ่านการศึกษาระดับนี้ อาจจะยังไม่มีความรู้หลังจากสำเร็จการศึกษา แต่มีความรู้พื้นฐานในการที่จะฝึกให้เกิดทักษะได้อย่างรวดเร็วพอสมควรในงานสาขาต่าง ๆ ที่จะต้องทำ ดังนั้นการมัธยมศึกษาจึงได้รับการเอาใจใส่จากผู้บริหารประเทศและนักการศึกษาในการที่จะปรับปรุงส่งเสริมคุณภาพอันเป็นสิ่งต้องตระหนักถึง คือการให้ความรู้ทางด้านวิชาการและการให้การอบรมทางด้านจิตใจสำหรับความรู้ทางด้านวิชาการนั้น ตามความเข้าใจของคนส่วนใหญ่ก็หมายถึงการที่รื้อนำเรื่องราวในวิชาต่าง ๆ มาสอนในห้องเรียน ซึ่งจะยึดแบบเรียนที่เขียนตามหลักสูตรของแต่ละชั้นแต่ละระดับเป็นหลัก แต่ความจริงแล้วการฟังคำอธิบายของครูในห้องเรียนหรือการที่นักเรียนได้เรียนวิชาความรู้จากหนังสือเพียงหนึ่งหรือสองเล่มยังไม่เป็นการเพียงพอ เพราะความรู้ต่าง ๆ

¹ ฐน แสงศักดิ์ "การศึกษากับประชาธิปไตย" ประมวลบทความเกี่ยวกับ-
การมัธยมศึกษา หน้า 52.

ได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ความเคลื่อนไหวในด้านการศึกษามีอยู่ตลอดเวลา¹

ทางด้านวิธีการสอน นักการศึกษาทางพากันเห็นร่วมกันว่า การสอนโดยที่ครูเป็นผู้บอกหรืออธิบายให้ฟัง และนักเรียนเพียงแต่เป็นพียงแล้วไปท่องบ่นจำนั้น ได้ผลทางด้านการศึกษาน้อยกว่าการให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษากันควาเรียนรู้ควยตนเอง โดยที่ครูเป็นผู้แนะแนวทาง² เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้สอนจึงควรปลูกฝังและฝึกฝนให้นักเรียนรักการอ่านหนังสือหลาย ๆ เล่ม หลาย ๆ ชนิด นอกเหนือจากแบบเรียน ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของนักเรียนและเป็นการขยายขอบเขตความรู้ให้กว้างขวางออกไป ทั้งยังช่วยให้นักเรียนรู้จักพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล สถานที่ซึ่งนักเรียนจะหาอ่านหนังสือได้อย่างกว้างขวางก็ห้องสมุด³

จึงอาจกล่าวได้ว่า การที่จะปรับปรุงส่งเสริมคุณภาพของการมัธยมศึกษาในด้านวิชาการ ควรพิจารณาให้ความสำคัญแก่ห้องสมุดโรงเรียนด้วย เพราะการที่ห้องสมุดเป็นที่รวมแห่งวิทยาการต่าง ๆ ดังที่ เคยยัง⁴ ได้กล่าวถึงความสำคัญของห้องสมุดโรงเรียนว่าเปรียบเสมือนหัวใจของโรงเรียนโดยมีเส้นโลหิตแผ่ขยายไปสู่ห้องเรียนต่าง ๆ บรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียนต้องช่วยกันส่งเสริมแนะนำให้เด็กรู้จักใช้ห้องสมุดเพื่อช่วยในการเรียนของนักเรียน ริกเคอร์⁵ ก็ได้กล่าววว่าห้องสมุดกับโรงเรียนเป็นของคู่กัน และเป็นส่วนสำคัญยิ่งส่วนหนึ่งของโรงเรียน ห้องสมุดโรงเรียนถือว่าเป็นลักษณะอย่างหนึ่งของการจัดการศึกษา การจัดตั้งโรงเรียนต้องมีห้องสมุดเข้ามาเกี่ยวพันด้วยทุกครั้งเสมอ

¹ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมวิสามัญศึกษา ห้องสมุดกับการสอน หน้า ก.

² ก.

³ ก.

⁴ Chris A. De Young, Introduction to American Public Education, p. 475. 1955

⁵ Ward G. Reeder, A First Course in Education, p. 414.

กอ สวัสดิ์พาศิย์¹ ไกล่ลาวไวโนคำบรรยายเรื่องข้อคิดเรื่องการศึกษาว่า-
องค์ประกอบประการหนึ่งที่จะทำให้เด็กเรียนได้คือนั้น คือการให้เด็กกันกว่าเพิ่มเติม ซึ่งจะทำให้เด็ก
มีความรู้แตกฉาน การกันกว่าเพิ่มเติมของเด็กควรทำที่ห้องสมุดโรงเรียน นอกจากจะเป็นแหล่ง
ที่ชกนกว่าความรู้ต่าง ๆ ไคอย่างกว้างขวางแล้ว ห้องสมุดยังเป็นแหล่งเพาะนิสัยรักการอ่าน
และนิสัยการอ่านที่ดีให้แก่เด็กด้วย ซึ่งนิสัยทั้งสองนี้ต้องมีการปลูกฝังกันตั้งแต่วัยเด็ก ดังที่
พารสัน² ไกล่ลาวไวว่าบุคคลที่นิสัยในการอ่านที่ดีและมีนิสัยในการเรียนที่ดีนั้น จะต้องเป็นผู้ที่
รู้จักเข้าห้องสมุดตั้งแต่เยาว์วัย ซึ่งจะทำให้เป็นนักอ่านและนักกึกษาที่มีประสิทธิภาพเมื่อเติบโตขึ้น
แมนมาส ขวลิต และ สิริินทร์ ขวงโชติ³ ไกล่ลาวถึงวัตถุประสงค์ของห้องสมุดโรงเรียน
สรุปไควว่า

1. เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนรักการอ่านหนังสือ
2. เพื่อฝึกฝนให้นักเรียนรู้จักกันกว่าหาความรู้ด้วยตนเอง
3. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ รอบตัวอย่างกว้างขวาง
4. เพื่อให้นักเรียนรู้จักใช้และระวังรักษาหนังสือและสิ่งอื่นในห้องสมุด
5. เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความสนใจในเรื่องต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง
6. เพื่อให้นักเรียนรักความสวยงามและความเป็นระเบียบ
7. เพื่อส่งเสริมการเรียนของ เด็กและการสอนของครู โดยจัดหาหนังสือและ

โศกทัศน์ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และหลักสูตรของโรงเรียน

เมื่อห้องสมุดมีความสำคัญและ เกี่ยวโยงกับการ เรียนการสอนโดยตรง เช่นนี้ ผู้ที่มหนาท
เกี่ยวของจะต้องวิคไทห้องสมุดสนองความต้องการและสร้างควมพอใจแก่ผู้ใช้บริการ คือครูและ

¹ กอ สวัสดิ์พาศิย์ "ข้อคิดเรื่องการศึกษา" วารสารวิสามัญศึกษา 8 : 21

สิงหาคม 2514.

² Cynthia Parsons, "Needed More School Libraries" The Christian Science Monitor 6 : 7 November 1965.

³ แมนมาส ขวลิต และ สิริินทร์ ขวงโชติ คู่มือบรรณารักษศาสตร์ หน้า 72 - 74.

นักเรียนให้มากที่สุด พยายามสร้างบรรยากาศและจิตสำนึกให้เป็นที่เรียกร้องความสนใจในการเข้าใช้บริการซึ่งทั้งนี้โรงเรียนจะต้องกำหนดนโยบายของห้องสมุดโรงเรียนให้แน่นอน การกำหนดนโยบายก็ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของนักเรียน ซึ่งเป็นผู้มีส่วนใหญ่เป็นสำคัญ ห้องสมุดโรงเรียนถึงแม้จะมีหนังสือมากและได้รับการจัดอย่างดีเพียงไร หากไม่มีการใช้แล้วจะเรียกว่าห้องสมุดนั้นประสบความสำเร็จหาได้ไม่ การที่จะเรียกร้องให้เด็กมีความสนใจเข้าใช้ห้องสมุดนั้นบรรณารักษ์จะต้องเสียสละใช้ความพยายามหาวิธีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินงาน कुछต่าง ๆ ที่ไ้จากการเล่าเรียนนั้นหาเพียงพอที่จะปฏิบัติงานให้ได้ผลก็ไม่ คุณสมบัติอันอันเป็นสิ่งประจำตัวก็จำเป็นมากเหมือนกัน คุณสมบัติที่จะขาดเสียไม่ได้เลย คือความกระตือรือร้น รักหนังสือและรักเด็กด้วยสุจริตใจ/ ผู้ที่อ่านหนังสืออยู่เสมออาจจะมีมาตรฐานในการตัดสินคุณภาพของหนังสือได้ก็ และอาจจัดหนังสือให้เหมาะแก่เด็กได้²

สำหรับหนังสือและวัสดุอื่น ๆ ซึ่งเรียกรวมกันว่าวัสดุการศึกษา (Educational Materials) นั้น ก่อนจะจัดหาเข้าห้องสมุดบรรณารักษ์จะต้องพิจารณาโดยรอบคอบเพื่อให้ได้มาซึ่งของที่มีคุณภาพและตรงตามความประสงค์และความสนใจของผู้ใช้ เพื่อให้ผู้ใช้มีความสนใจต้องการใช้บริการของห้องสมุดมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะสิ่งพิมพ์ซึ่งได้แก่หนังสือ หนังสือพิมพ์ วารสาร ซึ่งเป็นวัสดุที่ห้องสมุดส่วนใหญ่ถือว่าเป็นหลักในการให้บริการ และผู้ไว้นิยามใจนั้น มีสิ่งซึ่งจะต้องคำนึงถึงหลายประการ ดังที่ รัตจวน อินทรกำแหง และคณะ³ ได้กล่าวไว้ว่า ข้อดีก่อนที่บรรณารักษ์จะเลือกหนังสือก็ต้องศึกษาและทำความเข้าใจกับหลักสูตรและนโยบายของโรงเรียนให้ชัดเจน เพื่อสามารถเลือกหนังสือให้ตรงกับหลักสูตรให้เป็นประโยชน์แก่การสอน

¹ แผนมาศ ขวลิท "การดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียน" บรรณารักษศาสตร์ยุค
ประยุกต์ หน้า 15.

² ก. หนา 43.

³ รัตจวน อินทรกำแหง และคณะ "การเลือกหนังสือและวัสดุอุปกรณ์ห้องสมุด"
บรรณารักษศาสตร์ยุคประยุกต์ หน้า 314.

การเรียน สำรวจความสนใจของครูและนักเรียน จัดหาหนังสือแต่ละประเภทให้สมดุลกัน หนังสือพิมพ์ วารสาร ก็มีควมจำเป็นสำหรับห้องสมุด เพราะให้ความรู้เกี่ยวกับ ความเคลื่อนไหวใหม่ ๆ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ คำนววิชาการ ขาวสารการเมือง และยังมี เรื่องสำหรับอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน

หนังสือที่มิใช่แบบเรียนซึ่งได้แก่หนังสือสารคดีและหนังสืออื่น ๆ นั้น มีความสำคัญต่อผู้อ่านมาก เพราะจะช่วยส่งเสริมการศึกษาได้เป็นอย่างดี ปัญหาที่ว่าแบบเรียนที่บังคับให้ใช้กับ หนังสือที่มิใช่แบบเรียนนั้น สิ่งไหนจะสำคัญกว่ากัน ผู้ที่เข้าประชุมสัมมนาเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็กกลุ่มอายุ 11 ถึง 16 ปี เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน ถึง 13 ธันวาคม 2509 เห็นพ้อง ตกลงกันว่า การบอกให้จริงแล้วแบบเรียนสำคัญกว่า แต่จะสำคัญก็เพียง 2 ถึง 3 ปี ในระยะ แรกเรียน ถ้าจะให้การศึกษาได้ผลก็จริงแล้วต้องผลิตหนังสือทั้งที่เป็นแบบเรียนและไม่ใช่แบบ-เรียนให้ปริมาณเพียงพอ เด็กจะสนใจอ่านหนังสือกันมากยิ่งขึ้น ถ้าห้องสมุดมีหนังสือสารคดี ที่สนองความสนใจของเขาตามระดับชั้น เพศ และวัย สำหรับหนังสือพิมพ์นั้นถือได้ว่าการ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา แต่มิใช่ค่านาษา หนังสือพิมพ์เป็นสื่อให้ชุมชนสนใจเกี่ยวกับ โลกนี้ และไ้ทราบเหตุการณ์สำคัญ ๆ ในโลกทุกวันอย่างที่เราเรียกกันว่าเป็นหน้าต่างของโลก (Window of the world)² ทั้งหนังสือพิมพ์ยังเป็นอุปกรณ์การสอนและการ เรียนที่สำคัญ เื่อหาของหนังสือพิมพ์อาจใจประกอบการศึกษาในชั้นเรียนได้อย่างดี เฉพาะอย่างยิ่งในวิชา แขนงสังคมศึกษา

✓ วารสาร เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีคุณค่า เพราะเสนอเรื่องหลายรสนหลายแบบ เป็นเรื่อง ที่อยู่ในความสนใจของกนิในปัจจุบัน เนื่องจากวารสารออกเป็นรายสัปดาห์ รายนัษ หรือรายเดือน จึงสามารถเสนอเรื่องราวไ้ทันกับเหตุการณ์มากกว่าหนังสือเล่ม วารสาร

¹ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ รายงานการ สัมมนาเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็ก กลุ่มอายุ 11 - 16 ปี หน้า 2.

² เกษม ภิรมย์พันธ์ "เครื่องมือสื่อสารมวลชน" เอกสารนิเทศการศึกษา กรมการฝึกหัดครู ฉบับที่ 22 หน้า 117.

อาจแยกประเภทได้ใหม่เกี่ยวกับหนังสือเล่ม ที่ ๖ วารสารสารคดีวิชาการ และวารสาร-
เพื่อความเป็นเทิ่ง

✓ จุลสาร เป็นสิ่งพิมพ์ซึ่งห้องสมุดได้รับจากกระทรวงทบวงกรม องค์การและหน่วยงานของ
รัฐ และเอกชน จุลสารบรรจุเรื่องราวที่ทันสมัย เข้าใจง่ายอย่างย่อ ๆ ใช้สำหรับค้นคว้า
เพิ่มเติมได้ดี บางโอกาสนักเรียนจะใช้ประโยชน์ได้มากตามบรรณารักษ์แนะนำให้รู้จักใช้

โรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม เป็นโรงเรียนสหศึกษาตั้งอยู่ที่ถนนสาธุประดิษฐ์
อำเภอยานนาวา จังหวัดพระนคร สังกัดกรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้เปิด
ทำการสอนครั้งแรกตั้งแต่วันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2501 ปัจจุบันมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ถึงปีที่ 5 รวมทั้งสิ้น 1617 คน มีจำนวนห้องเรียน 38 ห้องเรียน นักเรียนชายและ
นักเรียนหญิงของโรงเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง และมีส่วนน้อยที่มาจาก
ครอบครัวที่มีฐานะดี และฐานะยากจน โรงเรียนมีห้องสมุดขนาดสองห้องเรียน มีครูผู้สอน
และวัสดุมากพอสมควร มีครูบรรณารักษ์เป็นผู้ดำเนินงานเปิดบริการให้นักเรียนเข้าใช้ทุกวัน
ในวันเปิดเรียน

✓ เมื่อห้องสมุดโรงเรียนเปิดให้บริการมาเป็นเวลานานพอสมควรแล้ว ควรจะมีการ
ประเมินผลการดำเนินงานด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ คือควรจะมีการวิจัยว่า นักเรียนมีความ
สนใจในการเข้าใช้บริการของห้องสมุดมากน้อยเพียงใด สาเหตุที่ทำให้นักเรียนสนใจและไม่
สนใจ เข้าใช้บริการ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นจุดมุ่งหมายแรกหรือหัวใจของการให้บริการ
ของห้องสมุดโรงเรียนนั้น นักเรียนมีความสนใจในการเลือกอ่านอย่างไร ซึ่งจะทำให้
ดำเนินงานจัดหาวัสดุเข้าห้องสมุดได้ถูกต้องตรงตามประสงค์และความสนใจของนักเรียน อันจะ
เป็นองค์ประกอบสำคัญในการที่จะทำให้ให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุด

ผู้วิจัยเห็นว่า การศึกษาถึงเรื่องความสนใจในการใช้ห้องสมุด และความสนใจในการ
เลือกอ่านของนักเรียนมีความสำคัญ จึงได้เลือกทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาถึงความสนใจใน
การใช้ห้องสมุดและความสนใจในการเลือกอ่านของนักเรียนโรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม
จังหวัดพระนคร ปีการศึกษา 2514" เพื่อจะได้ทราบถึงความสนใจของนักเรียนอย่างแท้จริง
เพื่อจะได้ปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียนนี้ให้ดีขึ้น จะต้องดำเนินงานต่อไปในอนาคต

ความหมายในการศึกษากันกว่า

1. เพื่อศึกษาถึงความสนใจในการใช้ห้องสมุดของนักเรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด
2. เพื่อศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้นักเรียนสนใจและไม่สนใจ เข้าใช้บริการของห้องสมุด
3. เพื่อศึกษาว่านักเรียนมีทัศนคติต่อห้องสมุดอย่างไร ต้องการให้แก้ไขปรับปรุง

อย่างไร

4. เพื่อศึกษาว่านักเรียนสนใจอ่านหนังสือสารคดี วารสาร หนังสือพิมพ์ จุลสาร และแผนที่ประเภทใดบ้าง การตั้ง, ตู้, ชั้น, ชั้นวาง, หนังสือ, แผนที่
5. เพื่อศึกษาความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเนื้อหาของหนังสือสารคดี วารสาร และหนังสือพิมพ์

ความสำคัญของการศึกษากันกว่า

การศึกษากันจะทำให้ทราบว่า

1. นักเรียนโรงเรียนนานาชาติเวทวิทยาคม สนใจใช้บริการของห้องสมุดมากน้อยเพียงใด
2. สาเหตุที่ทำให้นักเรียนสนใจและไม่สนใจ เข้าใช้บริการของห้องสมุด
3. นักเรียนมีทัศนคติต่อห้องสมุดโรงเรียนอย่างไร
4. นักเรียนสนใจอ่านหนังสือสารคดี วารสาร หนังสือพิมพ์ จุลสาร และแผนที่ประเภทใด
5. นักเรียนสนใจเนื้อหาของสิ่งพิมพ์แต่ละชนิดนั้นเน้นหนักไปในด้านใด
6. ผู้ดำเนินงานห้องสมุดจะทราบว่าห้องสมุดใดให้บริการที่เหมาะสมหรือบกพร่องอย่างไร ตามความรู้สึกรู้สึกของนักเรียนซึ่งจะทำให้ผู้ดำเนินงานจัดซื้ออุปกรณ์ในห้องสมุดให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน อันจะทำให้เด็กมีความสนใจเข้าใช้ห้องสมุดมากขึ้น และเป็นการช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการรู้จักใช้ห้องสมุด เพื่อการค้นคว้าด้วยตนเองต่อไป นับว่าเป็นประโยชน์โดยตรงแก่ผู้ดำเนินงานห้องสมุด และนักเรียน

โรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม เป็นอย่างยิ่ง

7. เป็นแนวทางให้ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งอยู่ในสภาพที่คล้ายคลึงกันถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติด้วย

ขอบข่ายของการศึกษากันกว่า

การศึกษารังนกกระทากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 5 ของโรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม ทั้งชายและหญิง จำนวน 1000 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

นักเรียน หมายถึงนักเรียนโรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2514

ความสนใจ หมายถึงความใส่ใจหรือความอยากรู้อยากเห็นในสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยที่ใจจดจ่ออยู่กับสิ่งนั้น

การเลือกอ่าน หมายถึงความต้องการที่จะอ่าน หนังสือพิมพ์ วารสาร หนังสือสารคดี จุลสาร และโสตทัศนวัสดุประเภทใด และเนื้อหาเน้นหนักด้านใด

หนังสือสารคดี หมายถึงหนังสือวิชาการความรู้ต่าง ๆ ซึ่งไม่ใช่แบบเรียนและไม่ได้เขียนแบบวิชาการโดยตรง

วารสาร หมายถึงวารสารไทยซึ่งตีพิมพ์ออกมีกำหนดระยะเวลาแน่นอน เช่น รายสัปดาห์ รายักษ์ ฯลฯ

หนังสือพิมพ์ หมายถึงหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ซึ่งตีพิมพ์ออกเป็นรายวัน

จุลสาร หมายถึงสิ่งพิมพ์ขนาดเล็ก มีเนื้อความจบในเล่มของตนเอง เนื้อเรื่องไม่ละเอียดนัก อ่านเข้าใจง่าย และทันสมัย ใจสั้นกว่าประกอบเพิ่มเติมจากความรู้ที่ได้จากหนังสือเป็นอย่างดี

โสตทัศนวัสดุ หมายถึงแผนที่

เอกสารและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ก. การวิจัยในต่างประเทศ

ฮอสทรอป¹ ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลสำเร็จของการเรียนด้านวิชาการกับการใช้ห้องสมุดและองค์ประกอบที่ทำให้นักศึกษาของ California Public Junior College เข้าใช้ห้องสมุด ผลการศึกษาพบว่าองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้นักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุด คืองานที่อาจารย์มอบให้ทำเป็นงานประจำภาค การเรียนวิชาภาษาอังกฤษและวิชาวรรณคดี นักศึกษาต้องการใช้หนังสือค่อนข้างมาก จึงเข้าใช้บริการของห้องสมุด นักศึกษาที่ผลการสอบได้เกรด A, B จะยืมหนังสือมากกว่าพวกที่ผลการสอบได้เกรด C, D หรือ F ในรายวิชาที่ผู้สอนและนักศึกษาหรือ นักศึกษาฝ่ายเดียวเห็นพ้องกันว่า การใช้วัสดุในห้องสมุดจะมีผลต่อการตัดสินผลการเรียน แต่ถ้านักศึกษาที่ผู้สอนและนักศึกษาไม่เห็นพ้องกันดังกล่าว นักศึกษาที่ได้เกรด C, D หรือ F จะยืมหนังสือมากกว่านักศึกษาที่ได้เกรด A หรือ B

เบนฟอร์ด² ได้รายงานถึงผลการศึกษารายงานของ The Philadelphia Project ซึ่งมีวัตถุประสงค์จะสำรวจความต้องการของนักเรียนชั้น 6 ถึงชั้น 12 เกี่ยวกับวัสดุของห้องสมุดความสำเร็จในการค้นหาวัสดุที่ต้องการทั้งของห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดประชาชน โดยได้สำรวจกับนักเรียน 10,000 คน ของรัฐเพนซิลเวเนีย ผลการสำรวจบางตอนพบว่า

1. นักเรียนร้อยละ 42 ของทั้งหมด ใช้บริการของห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดประชาชน

¹ Richard Winfred Hostrop, "The Relationship of Academic Success and Selected Other Factors to Students Use of Library Materials at College of the Desert," Dissertation Abstracts 27 : 2550 A., February 1967.

² John O. Benford "The Philadelphia Project," Library Journal 96 : 2044, June 15, 1971.

2. นักเรียนร้อยละ 32 ใช้เฉพาะห้องสมุดโรงเรียน
3. นักเรียนร้อยละ 13 ใช้เฉพาะห้องสมุดประชาชน
4. นักเรียนร้อยละ 13 ใช้สถานที่ในการศึกษามากกว่าตามลำพัง เช่น

บ้าน ร้านขายหนังสือ ห้องสมุดเฉพาะ

นักเรียนที่เข้าใช้ห้องสมุดประมาณร้อยละ 50 ให้ความสำคัญต่อการแก้ปัญหาที่มีประมาณร้อยละ 20 ไม่ให้ความสำคัญต่อการแก้ปัญหาซึ่งมักจะได้รับความสำเร็จในการค้นหาและสนองความต้องการ คือสิ่งที่พิมพ์ต่าง ๆ ส่วนวัสดุที่นักเรียนมักจะไม่ได้อ่านความต้องการ คือ แถบบันทึกเสียงและแผ่นเสียง

นักเรียนร้อยละ 50 ที่เข้าใช้ห้องสมุดพอใจในการให้บริการของห้องสมุดทั้งของห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดประชาชน เรื่องที่นักเรียนมักถามคือเรื่องทั่วไป เช่นห้องสมุดมีกฎระเบียบมากเกินไป นักเรียนไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของห้องสมุดห้องสมุดกับแถบเกินไป

คุณ¹ ได้ศึกษาการใช้ห้องสมุดโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3 แห่ง ในสหรัฐอเมริกา ได้ผลบางประการดังนี้

1. นักเรียนประมาณร้อยละ 40 เทพันที่ใช้ห้องสมุดบ่อย ๆ นอกนั้นนาน ๆ จึงจะใช้ห้องสมุด
2. นักเรียนที่เรียนที่ใช้ห้องสมุดมากกว่าพวกที่เรียนอ่อน นักเรียนฉลาดใช้ห้องสมุดเพื่อนกว่าเพิ่มเติม แต่การใช้ห้องสมุดของพวกที่เรียนอ่อนขึ้นอยู่กับสิ่งอำนวยความสะดวกของห้องสมุด

ข. การวิจัยในประเทศไทย

คำรง เพชรพลาย¹ ได้สำรวจทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาชายและหญิง 2 แห่ง ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ห้องสมุดที่ดี เกี่ยวกับหนังสือ การอ่านหนังสือ และห้องสมุด ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. เด็กนักเรียนชายชอบอ่านหนังสือมากกว่าเด็กนักเรียนหญิง เด็กนักเรียนชายชอบอ่านร้อยละ 83.7 ส่วนเด็กนักเรียนหญิงชอบอ่านร้อยละ 75.5 เปอร์เซนต์
 2. เด็กนักเรียนชายและหญิงสนใจหนังสือทั่วไปมากกว่าหนังสืออย่างอื่น
 3. เด็กนักเรียนชายและหญิงเห็นว่าห้องสมุดมีประโยชน์ร้อยละ 90.2 เท่ากัน
- วาสนา วีรฉลิม² ได้ทำการศึกษาเรื่องหนังสือประเภทที่เด็กวัยรุ่นสนใจอ่าน โดยทำการสำรวจความสนใจในการอ่านหนังสือแต่ละประเภทของเด็กวัยรุ่น จากโรงเรียนที่เลือกเป็นตัวอย่าง 3 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า

1. เด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิงนิยมอ่านหนังสือมาก มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียนของตนว่า เพราะสนใจในการอ่านหนังสือมากที่สุด
2. หนังสือที่ได้รับความนิยมอ่านในระดับสูง เรียงตามลำดับคือ นวนิยาย ความรู้ทางวิชาการ สารคดี สำหรับหนังสือสารคดี นักเรียนชายนิยมอ่านหนังสือสารคดีทั่วไปเป็นอันดับแรก ส่วนนักเรียนหญิงนิยมอ่านหนังสือสารคดีชีวประวัติ

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมวิสามัญศึกษา³ ได้สำรวจการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษา-

¹ คำรง เพชรพลาย "ทัศนคติของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือ การอ่านหนังสือ และห้องสมุด" บรรณารักษ์ 2504 หน้า 79.

² วาสนา วีรฉลิม หนังสือประเภทที่เด็กวัยรุ่นสนใจอ่าน หน้า 60 - 61.

³ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมวิสามัญศึกษา การประชุมสัมมนาบรรณารักษ์ ครั้งที่ 1 2504 หน้า 106 - 108

ตอนต้นและตอนปลาย ในปี 2504 โดยส่งแบบสอบถามไปยังนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 49 แห่ง จำนวนนักเรียน 9,560 คน จากแบบสอบถามที่ได้รับกลับก็มาปรากฏว่านักเรียนที่อ่านหนังสือสม่ำเสมอมี 2,785 คน อ่านบ้างไม่อ่านบ้าง 4,154 คน หนังสือที่ได้ก็อ่านมากก็อ่านน้อย การรู้ทัน และนวนิยายตามลำดับ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายส่งแบบสอบถามไป 9,627 คน จากโรงเรียน 38 แห่ง ได้รับแบบสอบถามกลับก็เห็นว่า นักเรียนอ่านเสมอ 3,833 คน อ่านบ้างไม่อ่านบ้าง 5,193 คน หนังสือที่นักเรียนสนใจอ่านมากก็นวนิยาย ความรู้ทั่วไป และหนังสือประเภทประวัติศาสตร์¹

สุชาดา สุวรรณวณิช¹ ได้ศึกษาทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 5 แห่ง ในจังหวัดพระนคร ธนบุรี โดยมีความมุ่งหมายประการหนึ่ง เพื่อต้องการทราบว่า นักเรียนเห็นความจำเป็นในการใช้ห้องสมุดเกี่ยวกับการศึกษาในหมวดวิชาใดมากที่สุด ผลการศึกษพบว่า นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาหรืออ่าน

1. หมวดภาษาไทย นักเรียนเห็นว่าจำเป็นต้องรู้ดีกว่าในห้องสมุด
84.75 เปอร์เซ็นต์

2. หมวดสังคมศึกษา 84.50 เปอร์เซ็นต์

3. เข้าห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือพิมพ์รายวัน 82.50 เปอร์เซ็นต์

4. หมวดวิทยาศาสตร์ 75.25 เปอร์เซ็นต์

5. วรรณคดี 74.50 เปอร์เซ็นต์

6. ภาษาอังกฤษ 69.00 เปอร์เซ็นต์

7. ศิลปศึกษา 43.50 เปอร์เซ็นต์

8. กติกาสาร นักเรียนเห็นว่าไม่จำเป็นต้องรู้ดีกว่าในห้องสมุด
50.50 เปอร์เซ็นต์

¹ สุชาดา สุวรรณวณิช การศึกษาเรื่องทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
บางโรงเรียนในจังหวัดพระนคร และธนบุรี ที่มีต่อการเข้าใช้ห้องสมุดของโรงเรียน ปีการศึกษา 2507

สมเกียรติ โสมภา¹ ได้ศึกษาเนื้อเรื่องในหนังสือพิมพ์รายวันที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 สนใจ ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนสนใจหมวดความรู้ทางวิชาการมากที่สุด ชาวต่างประเทศและ
ชาวการศึกษาเป็นอันดับรองลงมา
2. ความสนใจของนักเรียนในหมวดความรู้ทางวิชาการนั้น นักเรียนสนใจ
ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือความรู้ทางคณิตศาสตร์และสังคมศึกษา
3. หมวดการศึกษานักเรียนสนใจเรื่องการศึกษาทั่วไปในโรงเรียนต่าง ๆ
รองลงมาคือเรื่องทุนการศึกษา
4. หมวดข่าวต่างประเทศ นักเรียนสนใจเรื่องกรณีพิพาทระหว่างประเทศ
ทั้งทางการเมืองและการทหารมากที่สุด รองลงมาคือการประชุมคณะต่าง ๆ ของต่างประเทศ
ทั่วโลก
5. ความสนใจในเรื่องข่าวในประเทศ ข่าวบันเทิง คดีทางศาล
การโฆษณา และบริการต่าง ๆ นักเรียนสนใจน้อยมาก
6. เรื่องในหมวดกฤตสตรี นักเรียนหญิงสนใจมาก ส่วนนักเรียนชายสนใจน้อย
จุฑามัชฌัน กิติเวช² ได้ศึกษาความสนใจและทัศนคติที่มีต่อหนังสือพิมพ์รายวันของ
นักเรียนระดับมัธยมศึกษา เพื่อสำรวจความสนใจและทัศนคติที่มีต่อหนังสือพิมพ์รายวัน ผลการวิจัย
ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์ฉบับเช้าวันละ 46.37
นักเรียนที่ได้รับการสำรวจ มีทัศนคติที่มีต่อหนังสือพิมพ์รายวันว่าทำให้เกิดผลดีมากกว่าผลเสีย โรงเรียน
และระดับฐานะทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัว มีอิทธิพลต่อความสนใจและทัศนคติที่มีต่อหนังสือพิมพ์
รายวันเพียงเล็กน้อย

¹สมเกียรติ โสมภา เนื้อเรื่องในหนังสือพิมพ์รายวันที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
สนใจ หน้า 116.

²จุฑามัชฌัน กิติเวช การศึกษาค้นคว้าความสนใจและทัศนคติที่มีต่อหนังสือพิมพ์รายวันของเยาวชน
โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 184 หน้า.

1 พวงทอง กิริสาส์¹ ได้รายงานถึงความสนใจในการอ่านหนังสือของนักเรียนโรงเรียน
ราชินี ซึ่งมีใจความสำคัญบางตอนว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมักจะเข้าห้องสมุดโรงเรียน

ก. ตอนก่อนโรงเรียนเข้า เพื่อทำการบ้านที่ยังทำไม่เสร็จ

ข. ตอนพักกลางวันเมื่อรับประทานอาหารเสร็จ นักเรียนเข้าห้องสมุดเพื่อ
หย่อนใจ

ก. ตอนพักเป็นหลังโรงเรียนเลิก เฉพาะผู้กลับบ้านเข้าห้องสมุดเพื่อหย่อนใจ
เพราะเรียนมาเกรงเกรียงกลัวแล้วทั้งวัน

สำหรับประเภทของหนังสือที่เด็กได้อ่านในระยะช่วงต้น ๆ สรุปได้ว่าเป็นหนังสือ
ประเภท

1. นวนิยายอิงเรื่องต่าง ๆ เช่น อิงประวัติศาสตร์ อิงวิทยาศาสตร์
อิงกาณนา

2. หนังสือที่ออกเป็นทีละเล่มประจำปีของโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย

3. หนังสือที่อธิบายถึงเรื่องและปัญหาของวัยรุ่น

4. คู่มือแบบเรียน

5. เรื่องมหัศจรรย์ทางวิทยาศาสตร์ที่แต่งง่าย ๆ ใจเป็นวิชาการเกินไป

6. คำประพันธ์ต่าง ๆ ทั้งกวีสมัยเก่าและสมัยใหม่

7. ชีวิตประวัติแปลก ๆ

8. ความรู้รอบตัวที่แปลกและทันสมัย

9. เรื่องผี และวิญญาณ

10. เรื่องกลลล

11. นวนิยายกระจุ้มกรจะจิม

12. นิยายสารประพจน์รูปสวดย ๆ

¹ พวงทอง กิริสาส์ "ความสนใจในการอ่านหนังสือของนักเรียน (โรงเรียนราชินี)"
รายงานการสืบหาเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็กกลุ่มอายุ 11 ถึง 16 ปี หน้า 101 - 104.

บรรจง นิวกะบุตร¹ ได้สำรวจความสนใจและความต้องการหนังสือของนักเรียนโรงเรียนสตรีวัดปลัปลา ซึ่งมีอายุระหว่าง 13 ถึง 16 ปี จำนวน 100 คน ผลปรากฏว่าความสนใจและความต้องการมีดังนี้

ก. วรรณคดี	23	เปอร์เซ็นต์
ข. วิทยาศาสตร์	20	เปอร์เซ็นต์
ค. สารคดี	17	เปอร์เซ็นต์
ง. นิยายสารและการ์ตูน	15	เปอร์เซ็นต์
จ. หนังสืออ้างอิง	10	เปอร์เซ็นต์
ฉ. หนังสือแปล	9	เปอร์เซ็นต์
ช. หนังสือผู้ใหญ่ที่เด็กสนใจ	6	เปอร์เซ็นต์

วรฤดี สุนทรเวช² ได้สำรวจความสนใจและความต้องการในการอ่านของนักเรียนอายุ 11 ถึง 16 ปี โดยสุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนพระโขนง ปทุมคงคา และโรงเรียนคารากามจำนวน 120 คน ปรากฏผลว่า ประเภทหนังสือที่เด็กอายุ 11 ถึง 13 ปี ชอบอ่านเรียงตามลำดับคือ

1. หนังสือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และนิทาน นิยาย
2. หนังสือพิมพ์และหนังสือเรียน
3. วรรณคดี
4. สารคดี
5. นิยายสาร

¹ บรรจง นิวกะบุตร "ผลการสำรวจความต้องการของนักเรียนโรงเรียนวัดปลัปลา" รายงานการสัมมนาเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็กกลุ่มอายุ 11 - 16 ปี หน้า 105.

² วรฤดี สุนทรเวช "ความสนใจและความต้องการในการอ่านของเด็กอายุ 11 - 16 ปี" รายงานการสัมมนาเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็กกลุ่มอายุ 11 - 16 ปี หน้า 111.

ประเภทหนังสือที่เด็กอายุ 14 ถึง 16 ปี ชอบอ่านเรื่องความลึกลับ คือ

1. หนังสือพิมพ์
2. นิทาน
3. นิตยสาร
4. วารสาร
5. วิทยาศาสตร์

หิ มุขระโกษา¹ ได้ศึกษาทัศนคติและความสนใจในการอ่านของเด็กอายุ 11 ถึง 16 ปี โรงเรียนมัธยมสาริณี วิทยาลัยวิชาการศึกษา ปทุมวัน การสำรวจปรากฏผลบางประการ ดังนี้

1. เด็กกระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือเอง โดยไม่มีใครบังคับเพื่อความรู้และความเพลิดเพลิน

2. ประเภทหนังสือที่เด็กชอบอ่าน เด็กอายุ 11 ถึง 16 ปี ทั้งชายและหญิง ชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เป็นอันดับแรก อันดับสองนักเรียนชายสนใจเกี่ยวกับการกีฬา นักเรียนหญิงสนใจเกี่ยวกับศิลปะ อันดับสามได้แก่กีฬา

ประกอบ นากวานิช² ได้ศึกษาการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนอาชีวศึกษา ใน จังหวัดพระนครและธนบุรี โดยที่ผู้วิจัยมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของ นักเรียนในค่านิยมที่ดี สถานที่ วิธีการ ความเข้าใจ ความสนใจในการอ่านข่าวต่าง ๆ และ ประโยชน์ที่ได้รับ ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนอาชีวศึกษา 29.56 เปอร์เซ็นต์ อ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำ โดยอ่านวันละ 10 ถึง 20 นาที นักเรียนเชื่อข้อเท็จจริงในข่าว 50 เปอร์เซ็นต์

¹ หิ มุขระโกษา "ทัศนคติและความสนใจในการอ่านของเด็กอายุ 11 ถึง 16 ปี โรงเรียนมัธยมสาริณีวิทยาลัยวิชาการศึกษา ปทุมวัน" รายงานการสัมมนาเรื่องหนังสืออ่าน สำหรับเด็กกลุ่มอายุ 11 ถึง 16 ปี หน้า 149 - 150.

² ประกอบ นากวานิช การศึกษาการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัดพระนครธนบุรี หน้า 86.

นักเรียนนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ไทยมากที่สุด รองลงมาคือ เคล็นิวส์ นักเรียนสนใจอ่านคอลัมน์
วิจารณ์ ชาวเกา ชาวในประเทศ ชาวต่างประเทศ ชาวบันเทิง และคอลัมน์กุสสตรี

ถามคำขวัญ

สมชวย ยุติธรรม¹ ได้สำรวจห้องสมุด ศึกษาปัญหา ความต้องการ และทัศนคติของครู
และนักเรียนที่มีต่อห้องสมุดโรงเรียนมัธยมวิสามนุตศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2513
ปรากฏผลบางประการ ดังนี้

การใช้บริการของห้องสมุดของนักเรียน

1. ถ้าวางก็ไซ	71.28	เปอร์เซ็นต์
2. ไซเฉพาะตอนกลางวัน	20.00	เปอร์เซ็นต์
3. ไซทุกครั้งที่ห้องสมุดเปิด	04.62	เปอร์เซ็นต์
4. ไม่ไ้ไ้เลย	03.59	เปอร์เซ็นต์

ปัญหาคำถามการใช้ห้องสมุดของนักเรียน ปัญหาที่สำคัญที่สุดคือปัญหาเกี่ยวกับหนังสือที่
ต้องการไม่พบ ปัญหา รองลงมาคือต้องการจะค้นหาเรื่องเกี่ยวกับอะไรสักอย่าง แต่ไม่ทราบว่า
จะไปหาอ่านใ้จากหนังสืออะไรบ้างในห้องสมุด

บริการที่นักเรียนต้องการมากที่สุดจากห้องสมุด คือต้องการให้ห้องสมุดจัดหาหนังสือที่ครู
แต่ละวิชากำหนดให้อ่าน รองลงมาคือต้องการให้ห้องสมุดจัดหนังสือที่ออกใหม่ ๆ เป็นที่น่าสนใจ
เข้าห้องสมุด และรับทำบัตรรายการ เพื่อนำหนังสือออกบริการโดยเร็วที่สุด นอกจากนี้ยังต้อง
การให้ห้องสมุดจัดหาหนังสือประกอบการเรียนแต่ละวิชามาบริการให้มากกว่าที่เป็นอยู่.

¹ สมชวย ยุติธรรม การสำรวจห้องสมุด ศึกษาปัญหาความต้องการ และทัศนคติของครู
และนักเรียนที่มีต่อห้องสมุดโรงเรียนมัธยมวิสามนุตศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2513
หน้า 34, 59, 63.

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการก่นกว่า

1. มวลประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้นักเรียนโรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2514 เป็นกลุ่มประชากร จำนวนแบบสอบถามที่ส่งให้นักเรียนทั้งหมด 1000 ฉบับ โดยให้อัฒราส่วนร้อยละของนักเรียนแต่ละชั้นที่ได้รับแบบสอบถามมีจำนวนใกล้เคียงกัน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 935 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.50 ของแบบสอบถามทั้งหมด

กลุ่มประชากรทั้งหมดจำแนกออกตามประเภท ดังนี้

- 1) เพศ
- 2) อายุ
- 3) ระดับชั้น
- 4) อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

ตาราง 1 จำนวนนักเรียน จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	อัตราส่วนร้อยละ
ชาย	572	61.17
หญิง	363	38.83
รวม	935	100.00

ตาราง 2 จำนวนนักเรียน จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	อัตราส่วนร้อยละ
20 - 22 ปี	20	2.14
17 - 19 ปี	355	37.97
14 - 16 ปี	537	57.43
11 - 13 ปี	23	2.46
รวม	935	100.00

ตาราง 3 จำนวนนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	จำนวน	อัตราส่วนร้อยละ
มศ. 1	302	32.30
มศ. 2	263	28.13
มศ. 3	220	23.53
มศ. 4 (แผนกวิทยาศาสตร์)	52	5.56
มศ. 4 (แผนกศิลป์)	32	3.42
มศ. 5 (แผนกวิทยาศาสตร์)	26	2.78
มศ. 5 (แผนกศิลป์)	40	4.28
รวม	935	100.00

ตาราง 4 จำนวนนักเรียน จำแนกตามอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

อาชีพบิดามารดาหรือผู้ปกครอง	จำนวน	อัตราส่วนร้อยละ
รับราชการ	134	14.33
ค้าขาย	336	35.94
รับจ้าง	437	46.74
เกษตรกร	28	2.99
รวม	935	100.00

2. การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษารวบรวมแก้ไข นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นทดลองสอบถาม (Pre-test) นักเรียนโรงเรียนนานาชาติเวทียาคม ซึ่งไม่ได้ใช้เป็นประชากรในการวิจัย จำนวน 100 คน แล้วนำมาปรับปรุงและนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปสอบถามกลุ่มตัวอย่าง

3. ลักษณะแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ระดับชั้น และอาชีพบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความสนใจในการใช้ห้องสมุด รวมทั้งสาเหตุที่จะทำให้ นักเรียนสนใจและไม่สนใจ เข้าใช้บริการของห้องสมุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความสนใจของนักเรียนที่มีต่อประเภทและเนื้อหาของหนังสือสารคดี หนังสือพิมพ์ วารสาร จดสาร และแผนที่

4. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

5. การจัดกระทำกับข้อมูล

1. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ไ้กลับคืนมาทั้งหมด ถักเลือกไว้เฉพาะฉบับที่ตอบอย่างสมบูรณ์ ทั้งตอนที่ 1, 2 และ 3

2. นำแบบสอบถามที่ถักเลือกแล้ว 935 ฉบับมาแจกแจงความถี่ โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับชั้น และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

3. สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ซึ่งจะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ใ้หน้าหนักแต่ละขั้วมาตราส่วนแกไขความถี่ในข้อยอยดังต่อไปนี้

มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3 - น้อย 2
น้อยที่สุด	1

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ยของค่าของแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่าโดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{f_1 X_1 + f_2 X_2 + \dots + f_N X_N}{f_1 + f_2 + \dots + f_N} = \frac{\sum_{i=1}^N f_i X_i}{\sum_{i=1}^N f_i}$$

เมื่อ f_i = ความถี่ของแต่ละข้อ

X_i = หน้าหนัก 1, 2, 3, 4 และ 5

2. หาวัดราส่วนร้อยละของข้อมูลซึ่งไม่ไ้เป็นมาตราส่วนประมาณค่า.

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ความสนใจในการใช้ห้องสมุดของนักเรียน

ตาราง 5 ความสม่ำเสมอในการใช้ห้องสมุดของนักเรียน จำแนกตามเพศ

ความสม่ำเสมอในการใช้ห้องสมุด	ชาย		หญิง		รวม	
	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
เข้าใช้ทุกวัน	27	4.72	14	3.86	41	4.38
เข้าใช้สัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง	105	18.36	69	19.01	174	18.61
เข้าใช้นาน ๆ ครั้ง	394	69.58	257	70.79	651	69.62
ไม่เคยเข้าใช้เลย	46	8.04	23	6.34	69	7.39
รวม	572	100.00	363	100.00	935	100.00

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่านักเรียนร้อยละ 69.62 เข้าใช้ห้องสมุดนาน ๆ ครั้ง นักเรียนที่เข้าใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง มีจำนวนการรองลงมาที่ร้อยละ 18.61 ส่วนนักเรียนที่เข้าใช้ห้องสมุดทุกวันและไม่เคยเข้าใช้ห้องสมุด มีจำนวนค่อนข้างต่ำ คือ ร้อยละ 4.38 และ 7.39 ตามลำดับ อัตราส่วนร้อยละของความสม่ำเสมอในการใช้ห้องสมุดแต่ละรายการของนักเรียนชายและหญิงใกล้เคียงกันมาก

ตาราง 6 ความสม่ำเสมอในการใช้ของสมุคของนักเรียน จำนวนตามระดับชั้น

ความสม่ำเสมอในการใช้ของสมุค	มศ.1		มศ.2		มศ.3		มศ.4		มศ.5		รวม	
	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
เขาใช้ทุกวัน	6	1.98	5	1.90	12	5.46	10	11.90	8	12.12	41	4.38
เขาใช้สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง	40	13.25	43	16.35	53	24.09	20	23.81	18	27.27	174	18.61
เขาใช้นาน ๆ ครั้ง	216	71.52	195	74.15	146	66.36	54	64.29	40	60.61	653	69.62
ไม่เคยเขาใช้เลย	40	13.25	20	7.60	9	4.09	-	-	-	-	69	7.39
รวม	302	100.00	263	100.00	220	100.00	84	100.00	66	100.00	935	100.00

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่เคยเขาใช้ของสมุค มีจำนวนสูงกว่าชั้นอื่น ๆ จำนวนนักเรียนที่ใช้ของสมุคสัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง และเขาใช้ทุกวันเพิ่มขึ้นตามระดับชั้นด้วย

ตาราง 7 ความสม่ำเสมอในการใช้ของสมุดของนักเรียน จำนวนตามอายุของปีการศึกษารหัสของ

	รับราชการ		เกษียณ		รับจ้าง		เกษียณ		รวม
	ส.ก.	อ.ก.	ส.ก.	อ.ก.	ส.ก.	อ.ก.	ส.ก.	อ.ก.	
ความสม่ำเสมอในการใช้ของสมุด									
เขาใช้ทุกวัน	7	5.22	20	5.96	14	3.20	-	-	41
เขาใช้สัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง	21	15.67	66	19.64	81	18.54	6	21.43	174
เขาใช้นาน ๆ ครั้ง	97	72.39	227	67.55	308	70.48	19	67.86	651
ไม่เคยเขาใช้เลย	9	6.72	23	6.85	34	7.78	3	10.71	69
รวม	134	100.00	336	100.00	437	100.00	28	100.00	935

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีความสามารถทางวิชาการหรืออุปการะ มีอาชีพรับจ้าง มีอัตราส่วนร้อยละ 7 ของความสม่ำเสมอในการเข้าใช้ของสมุดเกือบจะเท่า ๆ กัน แต่นักเรียนที่มีความสามารถทางวิชาการหรืออุปการะ ไม่ปรากฏว่าเคยเข้าใช้ของสมุดทุกวันเลย และอัตราส่วนร้อยละของนักเรียนที่ไม่เคยเข้าใช้ของสมุดโรงเรียน สูงกว่านักเรียนที่มีอุปการะอื่น ๆ

ตาราง 8 ความสม่ำเสมอในการใช้ของสมุดของนักเรียน จำแนกตามอายุ

	อายุ 11-13 ปี		อายุ 14-16 ปี		อายุ 17-19 ปี		อายุ 20-22 ปี		รวม	
	ความถี่	อัตรา ร้อยละ	ความถี่	อัตรา ร้อยละ	ความถี่	อัตรา ร้อยละ	ความถี่	อัตรา ร้อยละ	ความถี่	อัตรา ร้อยละ
เข้าใช้ทุกวัน	-	-	15	2.79	23	6.48	3	15.00	41	4.38
เข้าใช้สัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง	2	8.69	91	16.95	79	22.25	2	10.00	174	18.61
เข้าใช้นาน ๆ ครั้ง	20	86.96	379	70.58	237	66.76	15	75.00	651	69.62
ไม่เคยเข้าใช้เลย	1	4.35	52	9.68	16	4.51	-	-	69	7.39
รวม	23	100.00	537	100.00	355	100.00	20	100.00	935	100.00

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษา มีความสม่ำเสมอในการใช้ของสมุดมาก ระเบียบของสมุดนักเรียนพัฒนาขึ้นตามลำดับ

ตาราง 9 จำนวนเวลาที่นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดแต่ละครั้ง

เวลาที่เข้าใช้ห้องสมุดครั้ง	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
1 ชั่วโมงหรือมากกว่า	76	8.77
45 นาที	131	15.13
30 นาที	464	53.58
15 นาทีหรือน้อยกว่า	195	22.52
รวม	866	100.00

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่านักเรียนร้อยละ 53.58 เข้าใช้ห้องสมุดครั้งละ 30 นาที นักเรียนร้อยละ 22.52 เข้าใช้ห้องสมุดครั้งละ 15 นาที หรือน้อยกว่า นักเรียนที่เข้าใช้ครั้งละ 45 นาที มีร้อยละ 15.13 ส่วนผู้เข้าใช้ครั้งละ 1 ชั่วโมงหรือน้อยกว่า มีร้อยละ 8.77

ตาราง 10 เวลาที่นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุด

เวลาที่สนใจเข้าใช้ห้องสมุด	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
7.30 - 8.30 น.	194	22.40
11.30 - 12.30 น.	496	57.28
15.30 - 16.30 น.	18	2.08
ในระหว่างชั่วโมงเรียนที่ว่าง	158	18.24
รวม	866	100.00

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่านักเรียนร้อยละ 57.28 สนใจเข้าใช้ห้องสมุดตอนพักกลางวัน เวลาที่นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุดมากที่สุดคือ ตอนเช้าก่อนโรงเรียนเข้า (22.40 %) และในระหว่างชั่วโมงเรียนที่ว่าง (18.24 %) ส่วนนักเรียนที่สนใจเข้าใช้ห้องสมุดตอนหลังจากโรงเรียนเลิกเรียนแล้ว มีจำนวนน้อยมาก (2.08 %)

ตาราง 11 ความสม่ำเสมอในการใช้ของสมุดโรงเรียนของนักเรียนก่อนจะเข้าเรียน
ที่โรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม

ความสม่ำเสมอในการใช้ของสมุดโรงเรียนเดิม	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
เคยเข้าใช้ทุกวัน	144	15.40
เคยเข้าใช้สัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง	247	26.42
เคยเข้าใช้นาน ๆ ครั้ง	338	36.15
ไม่เคยเข้าใช้เลย	206	22.03
รวม	935	100.00

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่าก่อนที่จะเข้าเรียนที่โรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม นักเรียนร้อยละ 36.15 เคยเข้าใช้ของสมุดนาน ๆ ครั้ง นักเรียนร้อยละ 26.42 เคยเข้าใช้ของสมุดสัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง สำหรับนักเรียนที่ไม่เคยเข้าใช้ของสมุดเลยมีร้อยละ 22.03 และเคยเข้าใช้ของสมุดทุกวัน มีร้อยละ 15.40

2. วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียน

ตาราง 12 วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียน

วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุด	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
เพื่ออ่านสิ่งพิมพ์ในห้องสมุด	372	42.96
เพื่อกู้ยืมตำราเรียนหรือตำราอื่น ๆ	452	52.19
เพื่อทำการบ้าน	4	0.46
เพื่อนั่งพักผ่อน	38	4.39
รวม	866	100.00

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่านักเรียนร้อยละ 52.19 เข้าใช้ห้องสมุดเพื่อกู้ยืมตำราเรียนหรือตำราอื่น ๆ นักเรียนร้อยละ 42.96 เข้าใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มีนักเรียนจำนวนน้อย คือร้อยละ 4.39 เข้าห้องสมุดเพื่อนั่งพักผ่อน และอีกร้อยละ 0.46 เข้าไปใช้ห้องสมุดเพื่อทำการบ้าน

ตาราง 13 สิ่งพิมพ์ที่นักเรียนสนใจอ่านมากที่สุด

ประเภทของสิ่งพิมพ์	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
หนังสือสารคดีประกอบการเรียน	412	47.58
วารสาร	212	24.48
หนังสือพิมพ์รายวัน	172	19.86
หนังสืออนุสรณ์ของโรงเรียนหรือสถาบัน การศึกษาต่าง ๆ	70	8.08
รวม	866	100.00

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เข้าใช้ห้องสมุดร้อยละ 47.58
เข้าห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือสารคดีประกอบการเรียน นักเรียนร้อยละ 24.48 เข้าห้องสมุด
เพื่ออ่านวารสารต่าง ๆ มีนักเรียนร้อยละ 19.86 เข้าห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือพิมพ์รายวัน
และนักเรียนอีกร้อยละ 8.08 เข้าห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสืออนุสรณ์ของโรงเรียนหรือสถาบัน
การศึกษาต่าง ๆ

3. ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการแนะนำให้เข้าใช้ห้องสมุดของครู - อาจารย์

ตาราง 14 ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการแนะนำให้เข้าใช้ห้องสมุด
ของครู - อาจารย์

ความเห็นของนักเรียน	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
ครู - อาจารย์ทุกคนแนะนำหรือสั่ง	174	18.61
ครู - อาจารย์ส่วนใหญ่แนะนำหรือสั่ง	520	55.61
ครู - อาจารย์ส่วนน้อยแนะนำหรือสั่ง	241	25.78
ครู - อาจารย์ทุกคนไม่เคยแนะนำหรือสั่งเลย	-	-
รวม	935	100.00

จากตาราง 14 นักเรียนส่วนมากเห็นว่าครู - อาจารย์ทุกคนหรือส่วนใหญ่ แนะนำหรือสั่งให้เข้าใช้ห้องสมุดเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม แต่ก็มีนักเรียนประมาณ 1 ใน 4 ยังมีความเห็นว่า ครู - อาจารย์ส่วนน้อยที่ได้แนะนำหรือสั่งให้นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

4. ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์ และชักจูงให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุดของครูบรรณารักษ์

ตาราง 15 ความเห็นของนักเรียนต่อความสนใจในการจัดกิจกรรมซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์และชักจูงให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุดของครูบรรณารักษ์

ความเห็นของนักเรียน	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
ครูบรรณารักษ์จัดเป็นประจำ	84	8.98
ครูบรรณารักษ์จัดก่อนช่วงสอบ	352	37.66
ครูบรรณารักษ์จัดนาน ๆ ครั้ง	282	30.16
ครูบรรณารักษ์ไม่เคยจัดเลย	217	23.20
รวม	935	100.00

จากตาราง 15 นักเรียนส่วนมากเห็นว่าครูบรรณารักษ์จัดกิจกรรมซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์และชักจูงให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุดน้อย

ตาราง 16 กิจกรรมที่นักเรียนสนใจมากที่สุด ถ้าห้องสมุดจะจัดขึ้น

ประเภทของกิจกรรม	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
จัดนิทรรศการ	483	51.66
เล่นนิทาน	68	7.27
เล่าเรื่องหนังสือ	57	6.10
วิจารณ์หนังสือ	157	16.79
จัดอภิปราย	150	16.04
จัดโฆษณาห้องสมุด	20	2.14
รวม	935	100.00

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมซึ่งถ้าห้องสมุดจัดขึ้น และจะได้รับความนิยม
สนใจจากนักเรียนมากที่สุด คือ การจัดนิทรรศการ (51.66 %) รองลงมาคือ การวิจารณ์
หนังสือ การจัดอภิปราย การเล่นนิทาน การเล่าเรื่องหนังสือ และการจัดโฆษณาห้องสมุด
ตามลำดับ

5. ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับครุภัณฑ์และสิ่งพิมพ์ซึ่งมีอยู่ในห้องสมุด

ตาราง 17 ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความเหมาะสมของสถานที่
และครุภัณฑ์ของห้องสมุด

ความเห็นของนักเรียน	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
เหมาะสมก็	210	24.25
เหมาะสมพอสมควร	372	42.96
ตัดสินใจไม่ถูก	139	16.05
ยังไม่เหมาะสม	145	16.74
รวม	866	100.00

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนมาก ก็น้อยละ 42.96 เห็นว่าสถานที่และครุภัณฑ์ของห้องสมุดเหมาะสมพอสมควร นักเรียนที่เห็นว่าเหมาะสมมีร้อยละ 24.25 นักเรียนร้อยละ 16.05 ตัดสินใจไม่ถูก ส่วนนักเรียนที่เห็นว่ายังไม่เหมาะสม มีร้อยละ 16.74

ตาราง 18 ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการช่วยเหลือและความเป็นกันเอง
กับนักเรียนของครูบรรณารักษ์

ความเห็นของนักเรียน	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
เข้าใจดีช่วยเหลือและเป็นกันเองดีมาก	74	8.55
ดี	314	36.26
พอใช้	397	45.84
ไม่ดี	81	9.35
รวม	866	100.00

จากตาราง 18 นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าครูบรรณารักษ์ช่วยเหลือและเป็นกันเองกับนักเรียนค่อนข้างดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนร้อยละ 45.84 มีความเห็นว่าพอใช้ ร้อยละ 36.26 เห็นว่าดี และอีกร้อยละ 9.35 เห็นว่าดีมาก ส่วนนักเรียนที่เห็นว่าครูบรรณารักษ์ช่วยเหลือและมีความเป็นกันเองกับนักเรียนยังไมก็ดี มีร้อยละ 9.35 เท่านั้น

ตาราง 19 ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับจำนวนหนังสือในห้องสมุด

ความเห็นของนักเรียน	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
จำนวนหนังสือที่มีอยู่ในห้องสมุดเพียงพอต่อความต้องการ ดีมาก	30	3.46
ดี	202	23.33
ปานกลาง	488	56.35
ไม่ดี	146	16.86
รวม	866	100.00

จากตาราง 19 นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า จำนวนหนังสือที่มีอยู่ในห้องสมุด
 นี้เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนค่อนข้างดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนร้อยละ 56.35
 เห็นว่ามีหนังสือเพียงพอ พอใช้ได้ นักเรียนที่มีความเห็นว่าเพียงพอดี มีร้อยละ 23.33
 ที่เห็นว่ามีมาก มีร้อยละ 3.46 ส่วนนักเรียนที่มีความเห็นว่าจำนวนหนังสือที่มีอยู่ยังไม่-
 เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน มีร้อยละ 16.86

ตาราง 20 ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของหนังสือที่อยู่ในห้องสมุด

ความเห็นของนักเรียน	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
หนังสือที่มียุสของความเห็นใจไค้ไค้มาก	52	6.01
ไค้	260	30.02
ปานกลาง	473	54.62
ไมไค้	81	9.35
รวม	866	100.00

จากตาราง 20 นักเรียนร้อยละ 54.62 เห็นว่าหนังสือที่อยู่ในห้องสมุด
 สนองความเห็นใจไค้ไค้พอไค้ นักเรียนอีกร้อยละ 30.02 เห็นว่าหนังสือที่มียุสของความเห็นใจ
 ไค้ไค้ และนักเรียนที่เห็นว่าสนองความเห็นใจไค้ไค้มาก มีร้อยละ 6.01 ส่วนนักเรียนที่ยังเห็นว่า
 หนังสือที่มียุสยังไม่ตรงกับความเห็นใจ มีร้อยละ 9.35 ถึงนี้จึงอาจกล่าวไค้ว่า นักเรียน
 ส่วนใหญ่เห็นว่าหนังสือที่อยู่ในห้องสมุดโรงเรียนสนองความเห็นใจไค้ไค้จนข้างไค้

ตาราง 21 ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับจำนวนวารสาร

ความเห็นของนักเรียน	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
ห้องสมุดมีวารสาร เพียงพอดีมาก	24	2.77
ดี	266	30.72
ปานกลาง	448	51.73
ไม่ดี	128	14.78
รวม	866	100.00

จากตาราง 21 นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าห้องสมุดมีวารสาร เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
 ก่อนข้างที่ ทั้งนี้เพราะนักเรียนร้อยละ 51.73 เห็นว่ามีเพียงพอใช้ได้ อีกร้อยละ 30.72
 เห็นว่ามีเพียงพอดี นักเรียนที่เห็นว่ามีเพียงพอดีมากมีน้อยมากเพียงร้อยละ 2.77 เท่านั้น
 ส่วนนักเรียนที่เห็นว่า ยังมีวารสารไม่เพียงพอ มีร้อยละ 14.78

ตาราง 22 ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับจำนวนหนังสือพิมพ์รายวันในทองผุ่

ความเห็นของนักเรียน	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
ทองผุ่มีหนังสือพิมพ์รายวันเพียงพอดีมาก	82	9.47
ดี	283	32.68
ปานกลาง	270	31.18
ไม่ดี	231	26.67
รวม	866	100.00

จากตาราง 22 นักเรียนร้อยละ 32.68 เห็นว่าทองผุ่มีหนังสือพิมพ์รายวันเพียงพอกับจำนวนนักเรียนดี นักเรียนอีกร้อยละ 31.18 เห็นว่ามีเพียงพอใช้ได้ ส่วนนักเรียนที่เห็นว่ายังไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน มีร้อยละ 26.67 และนักเรียนที่เห็นว่าไม่เพียงพอดีมาก มีร้อยละ 9.47

ตาราง 23 ความเห็นของนักเรียนที่มีต่อสภาพของห้องสมุดโดยรวม

ความเห็นของนักเรียน	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
ห้องสมุดโรงเรียนในปัจจุบันอยู่ในสภาพที่ดีมาก	47	5.43
ดี	281	32.45
ปานกลาง	430	49.65
ไม่ดี	108	12.47
รวม	866	100.00

จากตาราง 23 นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าห้องสมุดโรงเรียนโดยรวมอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนร้อยละ 49.65 เห็นว่าห้องสมุดโรงเรียนอยู่ในสภาพที่ปานกลาง นักเรียนร้อยละ 32.45 เห็นว่าอยู่ในสภาพที่ดี นักเรียนที่เห็นว่าอยู่ในสภาพที่ดีมาก มีร้อยละ 5.43 ส่วนนักเรียนที่เห็นว่ายังอยู่ในสภาพที่ไม่ดี มีร้อยละ 12.47

6. สาเหตุที่ทำให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุด

ตาราง 24 ค่าของความสัมพันธ์ของเหตุผลที่ทำให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุด

ข้อที่	เหตุผลที่ทำให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุด	ค่าของความสัมพันธ์
1	ห้องสมุดมีหนังสือที่ครู - อาจารย์กำหนดหรือแนะนำให้อ่าน	3.70
2	ห้องสมุดมีหนังสือประกอบการเรียนวิชาต่าง ๆ	3.83
3	ห้องสมุดจัดหนังสือให้นักเรียนหยิบไ้เอง ไม่ต้องขออนุญาต	3.60
4	จากกรบรรณารักษ์ ห้องสมุดพิมพ์รายชื่อหนังสือใหม่ในห้องสมุดออก ฝึกประกาศ ให้นักเรียนทราบทั่วกัน	3.39
5	ห้องสมุดแนะนำหนังสือใหม่อย่างสั้น ๆ	3.22
6	ห้องสมุดจัดทำบัตรรายชื่อเพื่อสะดวกในการใช้	3.87 ^{**}
7	ห้องสมุดมีวารสารมากประเภท และมีมากพอกับจำนวนนักเรียน	3.58
8	ห้องสมุดมีหนังสือพิมพ์รายวันมากพอกับจำนวนนักเรียน	3.62
9	ห้องสมุดมีบริการตอบคำถาม (บรรณารักษ์ยินดีช่วยเหลือแนะนำ แก่นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ)	3.99 [*]
10	บรรณารักษ์จัดสอนวิธีใช้ห้องสมุดแก่นักเรียน เพื่อสามารถ ใช้ห้องสมุดได้อย่างถูกต้อง	3.76
11	ครูบรรณารักษ์จัดแนะแนวการอ่าน เช่นหนังสือเลือกใจเหมาะ แก่นักเรียนชั้นใด	3.41
12	บรรณารักษ์มีความเป็นกันเองกับนักเรียน	3.99 [*]
13	บรรณารักษ์เอาใจใส่และเต็มใจช่วยเหลือนักเรียนเป็นอย่างดี	3.97 ^{**}
14	ห้องสมุดมีโต๊ะ เก้าอี้ จำนวนมากพอ	3.52

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	เหตุผลที่ให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุด	ค่าของความสำคัญ
15	ห้องสมุดมีบรรยากาศดี เช่น อากาศเย็นสบาย ตกแต่งสวยงาม	3.83
	เฉลี่ยทั้ง 15 รายการ	3.67

จากตาราง 24 แสดงว่าถ้าห้องสมุดจัดบริการให้แก่นักเรียนในค่านต่าง ๆ ดังเหตุผลที่กล่าวไว้ จะทำให้นักเรียนสนใจเข้าใช้บริการของห้องสมุดมาก จากอัตราเฉลี่ย

(3.50 - 4.49)

สาเหตุที่จะทำให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุดมากที่สุด คือ ห้องสมุดมีบริการตอบคำถาม (ครูบรรณารักษ์ยินดีช่วยเหลือแนะนำแก่นักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ) และครูบรรณารักษ์มีความเป็นกันเองกับนักเรียน สาเหตุที่จะทำให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุดมากรองลงมาคือ ครูบรรณารักษ์สนใจใฝ่และตั้งใจช่วยเหลือเป็นอย่างดี ถ้าห้องสมุดจัดทำบัตรรายการเพื่อสะดวกในการใช้ จะทำให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุดมากเป็นอันดับสาม

7. สาเหตุที่ทำให้นักเรียนไม่สนใจเข้าใช้บริการของห้องสมุด

ตาราง 25 ค่าของความสำคัญของเหตุผลที่ทำให้นักเรียนไม่สนใจเข้าใช้ห้องสมุด

ข้อที่	เหตุผลที่ทำให้นักเรียนไม่สนใจเข้าใช้ห้องสมุด	ค่าของความสำคัญ
1	ห้องสมุดไม่มีหนังสืออ่านประกอบการเรียนวิชาต่าง ๆ มากพอ	3.83
2	ไม่ทราบวิธีการหาหนังสือหรือเรื่องที่ต้องการ	3.61
3	หนังสือเรียงกันสับสนไม่เป็นระเบียบ ทำให้หาหนังสือที่ต้องการยาก	3.44
4	ค้นหาหนังสือที่ต้องการไม่พบ	3.90*
5	หนังสือที่มียืมไม่น่าสนใจ	3.35
6	หนังสือที่มียืมในห้องสมุดอยู่ในสภาพที่เก่า	3.15
7	ห้องสมุดมีหนังสือใหม่ แต่ครูบรรณารักษ์ยังไม่นำออกบริการ ยืมอ่านไม่ได้	4.00*
8	ห้องสมุดมีหนังสือน้อยเล่ม	3.48
9	ห้องสมุดมีวารสารน้อยฉบับและไม่น่าสนใจ	3.41
10	ห้องสมุดมีหนังสือพิมพ์รายวันให้อ่านน้อยฉบับ	3.56
11	ห้องสมุดไม่มีวารสารเกี่ยวกับกีฬาเลย	3.37
12	ห้องสมุดไม่มีวารสารการ์ตูนเลย	3.23
13	ช่วงระยะเวลาที่ห้องสมุดเปิดให้บริการก่อนโรงเรียนเข้า และหลังโรงเรียนเลิกยังน้อยไป	3.70
14	ครูบรรณารักษ์ไม่ให้ความสะดวกในการใช้หรือตอบคำถาม- บางประการเมื่อมีผู้มาหา	3.88*
15	บรรยากาศในห้องสมุดไม่ดี เช่น ร้อนอบอ้าว มีเสียงดังรบกวน	3.36
	เฉลี่ยทั้ง 15 รายการ	3.55

จากตาราง 25 นักเรียนจะไม่สนใจเข้าใช้ห้องสมุดมาก ถ้านักเรียนประสบปัญหา
ดังที่กล่าวไว้

เหตุผลที่ทำให้นักเรียนไม่สนใจเข้าใช้บริการของห้องสมุดมากที่สุดคือ ห้องสมุดมี
หนังสือใหม่ แต่รูปแบบการบริการยังไม่น่าอวดบริการ เหตุผลที่ทำให้นักเรียนไม่สนใจเข้าใช้
ห้องสมุดการลงมากคือ นักเรียนค้นหาหนังสือที่ต้องการไม่พบ การที่รูปแบบการบริการไม่ให้
ความสะดวกในการใช้ห้องสมุด หรือตอบปัญหามองประการ เมื่อนักเรียนสอบถาม เป็นสาเหตุ
ทำให้นักเรียนไม่สนใจเข้าใช้บริการของห้องสมุดเป็นอันดับสาม

8. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือสารคดี

ตาราง 26 กาของความสำคัญของประเภทของหนังสือซึ่งให้ความรู้ใน
แขนงวิชาต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจ จำแนกตามเพศ

ข้อที่	ประเภทของหนังสือ	กาของความสำคัญ		
		ชาย	หญิง	รวม
1	หนังสือประเภทความรู้ทั่ว ๆ ไป เช่นบทความ บทความวิจารณ์ ความรู้รอบตัว	3.51	3.55	3.53
2	หนังสือเกี่ยวกับปรัชญา ได้แก่ความเชื่อ ความนึกคิด จิตวิทยา การทำนายโชคชะตา	2.87	2.80	2.84
3	หนังสือเกี่ยวกับศาสนา หลักธรรม	3.01	3.04	3.02
4	หนังสือเกี่ยวกับสังคมศาสตร์ เช่น กฎหมาย การปกครอง การกษาย ขนบธรรมเนียมประเพณี	3.16	3.26	3.19
5	หนังสือเกี่ยวกับภาษา เช่น ภาษาไทย อังกฤษ ฝรั่งเศส	3.16	3.55	3.31
6	หนังสือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์โดยตรง เช่น เกม ทีวีวิทยา การศาสตร์	3.66	3.40	3.53

ตาราง 26 . (ต่อ)

ข้อที่	ประเภทของหนังสือ	ค่าของความสำคัญ		
		ชาย	หญิง	รวม
7	หนังสือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ประยุกต์ เช่น เกษตรกรรม วิศวกรรม การประดิษฐ์สิ่งสำเร็จรูป	3.40	3.50	3.30
8	หนังสือเกี่ยวกับศิลปะและการบันเทิง เช่น เรื่องดนตรี การร้องเพลง การพักผ่อนหย่อนใจต่าง ๆ	3.20	3.23	3.21
9	หนังสือเกี่ยวกับวรรณคดีของไทยและต่างประเทศ	3.30	3.68**	3.44
10	หนังสือเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ เช่น ประวัติบุคคลสำคัญ ประวัติศาสตร์ที่ ภูมิศาสตร์ของไทยและต่างประเทศ	3.45*	3.81*	3.58*
	เฉลี่ยทั้ง 10 รายการ	3.27	3.38	3.30

จากตาราง 26 ค่าของความสำคัญเฉลี่ยรวมของความสนใจของนักเรียนต่อหนังสือ ซึ่งให้ความรู้ในแขนงวิชาต่าง ๆ ที่ไม่ใช่แบบเรียนทั้ง 10 ประเภท เท่ากับ 3.30 แสดงว่า นักเรียนสนใจอ่านหนังสือทั้ง 10 ประเภทมากพอใช้

นักเรียนชายสนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือหนังสือประเภทความรู้ทั่วไป หนังสือเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ นักเรียนชายสนใจอ่านมากเป็นอันดับสาม

นักเรียนหญิงสนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับประวัติศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือหนังสือวรรณคดี หนังสือความรู้ทั่วไป และหนังสือเกี่ยวกับภาษา นักเรียนหญิงสนใจอ่านมากเป็นอันดับสาม

9. เนื้อหาหรือประเภทของหนังสือสารคดีที่นักเรียนสนใจอ่าน

ตาราง 27 ประเภทของหนังสือความรู้ทั่วไปที่นิยมในหอสมุดโรงเรียน ซึ่งนักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามเพศ

ประเภทของหนังสือ	ชาย		หญิง		รวม	
	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
ข้อเขียนหลาย ๆ เรื่องรวมอยู่ในเล่มเดียวของผู้เขียนคนเดียว	35	6.12	22	6.06	57	6.09
ข้อเขียนหลาย ๆ เรื่องรวมอยู่ในเล่มเดียวของผู้เขียนหลายคน	126	22.02	65	17.91	191	19.96
คำถาม - คำตอบ เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ	140	14.48	98	27.00	238	25.74
หนังสือความรู้รอบตัว	271	47.38	178	49.03	449	48.21
รวม	572	100.00	363	100.00	935	100.00

จากตาราง 27 แสดงให้เห็นว่าหนังสือในหมวดความรู้ทั่วไปที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด ก็คือหนังสือความรู้รอบตัว รองลงไปก็หนังสือคำถาม - คำตอบเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ อัตราส่วนร้อยละของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ซึ่งชอบหนังสือประเภทต่าง ๆ ใกล้เคียงกันมาก

ตาราง 28 เนื้อหาหนังสือประเภทความรู้ทั่วไปที่นิยมในหมู่ชน ซึ่งนักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น

ประเภทของหนังสือ	ชั้น มศ. 1		ชั้น มศ. 2		ชั้น มศ. 3		ชั้น มศ. 4		ชั้น มศ. 5		รวม	
	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
ชุดเขียนหลาย ๆ เรื่องรวมอยู่ในเล่มเดียวกันเขียนคนเดียว	21	6.95	9	3.42	17	7.73	7	8.33	3	4.55	57	6.09
ชุดเขียนหลาย ๆ เรื่องรวมอยู่ในเล่มเดียวกันเขียนหลายคน	37	12.25	35	13.31	67	30.45	25	29.76	27	40.91	191	19.96
คำถาม-คำตอบเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ	79	26.16	66	25.09	57	25.91	22	26.19	14	21.21	238	25.74
หนังสือความรู้รอบตัว	165	54.64	153	58.18	79	35.91	30	35.72	22	33.33	449	48.21
รวม	302	100.00	263	100.00	220	100.00	84	100.00	66	100.00	535	100.00

จากตาราง 28 หนังสือประเภทความรู้ทั่วไป นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น(มศ. 1 - 3) สนใจอ่านหนังสือความรู้รอบตัวมากที่สุด รองลงมาคือ หนังสือคำถาม-คำตอบเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ยังชอบหนังสือความรู้รอบตัวมากที่สุด รองลงมาคือ หนังสือที่เป็นข้อเขียนหลาย ๆ เรื่องรวมอยู่ในเล่มเดียวกันของบุคคลหลายคน ซึ่งหนังสือประเภทนี้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ชอบมากที่สุด

ตาราง 29 หนังสือหมวดปรัชญาที่เป็นห้องสมุดโรงเรียน ซึ่งนักเรียนชอบอ่านมากที่สุด
จำแนกตามเพศ

ประเภทของหนังสือ	ชาย		หญิง		รวม	
	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
เกี่ยวกับความจำ การเรียนรู้ การลืม	99	17.31	62	17.08	161	17.22
การแนะนำวิธีสร้างความสำเร็จแก่ตนเอง	319	55.77	208	57.30	527	56.36
การรู้จักตนเอง การทำนายฝัน	60	10.49	30	8.26	90	9.63
กิจกรรมในครอบครัวและในสังคม	94	16.43	63	17.36	157	16.79
รวม	572	100.00	363	100.00	935	100.00

จากตาราง 29 แสดงให้เห็นว่าหนังสือหมวดปรัชญา ที่นักเรียนชายและหญิงมากกว่าครึ่ง ชอบอ่านมากที่สุด คือหนังสือซึ่งแนะนำวิธีสร้างความสำเร็จแก่ตนเอง หนังสือเกี่ยวกับความจำ การเรียนรู้ การลืม นักเรียนชายชอบเป็นอันดับสอง และหนังสือเกี่ยวกับศีลธรรมในครอบครัวและในสังคมเป็นอันดับสาม ในขณะที่นักเรียนหญิงชอบเป็นอันดับสอง และหนังสือเกี่ยวกับความจำ การเรียนรู้ การลืม นักเรียนหญิงชอบเป็นอันดับสาม

ตาราง 30 ประเภทของหนังสือหมวดการบริหารงานในของศูนย์โรงเรียน ซึ่งนักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น

ประเภทของหนังสือ	มศ. 1		มศ. 2		มศ. 3		มศ. 4		มศ. 5		รวม	
	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
หนังสือเกี่ยวกับความจำ												
การเรียง - การคิด	46	15.23	32	12.17	64	29.09	14	16.67	5	7.58	161	17.22
การแนะนำวิธีสร้างความรู้												
ตนเอง	162	53.64	156	59.31	107	48.64	56	66.67	46	69.69	527	56.36
การตัดสินใจ การทำงาน	36	11.92	24	9.13	21	9.55	4	4.76	5	7.58	90	9.63
ศีลธรรมในครอบครัวและในสังคม	58	19.21	51	19.39	28	12.73	10	11.90	10	15.15	157	16.79
รวม	302	100.00	263	100.00	220	100.00	84	100.00	66	100.00	935	100.00

จากตาราง 30 หนังสือหมวดการบริหารงานซึ่งนักเรียนทุกคนชอบหรือสนใจอ่านมากที่สุด คือหนังสือแนะนำวิธีสร้างความรู้จากตนเอง

ตาราง 31 หนังสือเกี่ยวกับศาสนาที่นักเรียนชายและหญิงชอบหรือสนใจอ่านมากที่สุด จำแนกตามเพศ

ประเภทของหนังสือ	ชาย		หญิง		รวม	
	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
เรื่องของศาสนาต่าง ๆ ทั้งประวัติและหลักธรรม	168	29.37	115	31.68	283	30.27
พิธีกรรมทางศาสนาโดยเฉพาะศาสนาพุทธ	83	14.51	36	9.92	119	12.73
นวนิยายอิงหลักกรรมทางศาสนา	129	22.55	81	22.31	210	22.46
เรื่องของวิญญาน นรก สวรรค์	192	33.57	131	36.89	323	34.54
รวม	572	100.00	363	100.00	935	100.00

จากตาราง 31 หนังสือเกี่ยวกับศาสนาที่นักเรียนชายและหญิงชอบหรือสนใจอ่านมากที่สุด คือหนังสือที่เรื่องของวิญญาน นรก สวรรค์ หนังสือเกี่ยวกับเรื่องของศาสนาต่าง ๆ ทั้งประวัติและหลักธรรม นักเรียนสนใจอ่านมากรองลงมา หนังสือนวนิยายอิงหลักกรรมทางศาสนา นักเรียนสนใจอ่านมากเป็นอันดับสาม

ตาราง 32 หนึ่งสัปดาห์เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ของศูนย์โรงเรียน ซึ่งนักเรียนชอบอย่างมากที่สุด จำนวนตามระดับชั้น

ประเภทของหนังสือ	มก. 1		มศ. 2		มศ. 3		มก. 4		มก. 5		รวม	
	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
เรื่องของการสนทนาต่าง ๆ ทั้งประวัติและหลักการปฏิบัติทางศาสนาโดยเฉพาะศาสนาพุทธ นวนิยายอิงหลักการทางศาสนา เรื่องของวิญญูณ นรก สวรรค์	95	31.46	68	25.86	66	30.00	33	39.29	21	31.82	283	30.27
	47	15.56	20	7.60	38	17.27	9	10.71	5	7.58	119	12.73
	30	9.93	69	26.24	60	27.27	31	36.90	20	30.30	210	22.46
	130	43.05	106	40.30	56	25.46	21	25.00	20	30.30	323	34.54
รวม	302	100.00	263	100.00	220	100.00	84	100.00	66	100.00	935	100.00

จากตาราง 32 หนึ่งสัปดาห์เกี่ยวกับศาสนาที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 2 ชอบอย่างมากที่สุดคือ เรื่องของวิญญูณ นรก สวรรค์ แต่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3, 4 และ 5 สนใจอ่านเรื่องของการสนทนาต่าง ๆ ทั้งประวัติและหลักการมากกว่าที่สุด

ตาราง 33 หนังสือในหมวดสังคมศาสตร์ ที่หอสมุดโรงเรียน ซึ่งนักเรียน
 ชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามเพศ

ประเภทของหนังสือ	ชาย		หญิง		รวม	
	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย
การปกครอง การเมืองทั้งใน และนอกประเทศ	189	33.04	83	22.86	272	29.09
ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ของไทยและต่างประเทศ	192	33.57	186	51.24	378	40.42
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	121	21.15	76	20.94	197	21.07
ธุรกิจการค้า	70	12.24	18	4.96	88	9.42
รวม	572	100.00	363	100.00	935	100.00

จากตาราง 33 หนังสือในหมวดสังคมศาสตร์ซึ่งนักเรียนทั้งชายและหญิงชอบอ่านมากที่สุด คือหนังสือเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของไทยและของต่างประเทศ หนังสือเกี่ยวกับการปกครอง การเมืองทั้งในและนอกประเทศ นักเรียนสนใจอ่านรองลงมา หนังสือเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ นักเรียนชอบเป็นอันดับสาม ส่วนหนังสือเกี่ยวกับธุรกิจการค้า นักเรียนชอบอ่านรองลงมา คือร้อยละ 9.42 จัดเป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 34 ประเภทของหนังสือในหมวดสังคมศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามระดับชั้น

ประเภทของหนังสือ	มก. 1		มก. 2		มก. 3		มก. 4		มก. 5		รวม	
	ความถี่	อัตราส่วน	ความถี่	อัตราส่วน	ความถี่	อัตราส่วน	ความถี่	อัตราส่วน	ความถี่	อัตราส่วน	ความถี่	อัตราส่วน
การปกครอง การเมืองภายใน												
และนอกประเทศ	59	19.54	75	28.52	77	35.00	36	42.86	25	37.88	272	29.09
วัฒนธรรมนิยมประเพณี วัฒนธรรมของไทยและต่างประเทศ	147	48.68	92	34.98	84	38.18	26	30.95	29	43.94	378	40.42
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	65	21.52	69	26.23	37	16.82	17	20.24	9	13.64	197	21.07
ธุรกิจการค้า	31	10.26	27	10.27	22	10.00	5	5.95	3	4.54	88	9.42
รวม	302	100.00	263	100.00	220	100.00	84	100.00	66	100.00	935	100.00

จากตาราง 34 หนังสือหมวดสังคมศาสตร์ที่เก็บไว้มีจำนวนปี 1, 2, 3 และ 5 สมใจความมากที่สุดคือหนังสือเกี่ยวกับ วัฒนธรรมนิยมประเพณี วัฒนธรรมของไทยและต่างประเทศ ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สมใจความหนังสือเกี่ยวกับการปกครอง การเมืองภายในและนอกประเทศมากที่สุด

ตาราง 35 ประเภทของหนังสือประกอบการเรียนวิชาภาษาไทย อังกฤษ หรือฝรั่งเศส ซึ่งนักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามเพศ

ประเภทของหนังสือ	ชาย		หญิง		รวม	
	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
ไวยากรณ์	61	10.66	26	7.16	87	9.30
หลักการอ่าน การออกเสียง	65	11.37	35	9.64	100	10.70
ศัพท์	61	10.66	12	3.31	73	7.81
รวมทุกอย่างที่กล่าวข้างต้น	385	67.31	290	79.89	675	72.19
รวม	572	100.00	363	100.00	935	100.00

จากตาราง 35 หนังสือประกอบการเรียนวิชาภาษาไทย อังกฤษ หรือฝรั่งเศส ที่นักเรียนชายและหญิงส่วนมาก (ร้อยละ 72.19) สนใจหรือชอบอ่านมากที่สุด ก็คือ หนังสือที่รวมหลักภาษาทุกอย่างไว้ในเล่มเดียวกัน ส่วนหนังสือที่แยกกล่าวเป็น ไวยากรณ์ หลักการอ่าน การออกเสียง ศัพท์ นักเรียนสนใจแต่ละประเภทใกล้เคียงกันมาก

ตาราง 36 ประเภทของหนังสือประกอบการเรียนรู้วิชาภาษาไทย อังกฤษ หรือฝรั่งเศส ซึ่งนักเรียนชอบอ่านมากที่สุด
จำแนกตามระดับชั้น

ประเภทของหนังสือ	มศ. 1		มศ. 2		มศ. 3		มศ. 4		มศ. 5		รวม	
	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
ไวยากรณ์ หลักการอ่าน การออกเสียง ศัพท์ รวมทุกอย่างกล่าวข้างต้น	12	3.97	15	5.70	39	17.73	10	11.90	11	16.68	87	9.30
	24	7.95	24	9.13	46	20.91	1	1.19	5	7.57	100	10.70
	30	9.93	14	5.32	23	10.45	1	1.19	5	7.57	73	7.81
	236	78.15	210	79.85	112	50.91	72	85.72	45	68.18	675	72.19
รวม	302	100.00	263	100.00	220	100.00	84	100.00	66	100.00	935	100.00

จากตาราง 36 หนังสือประกอบการเรียนรู้วิชาภาษาไทย อังกฤษ หรือฝรั่งเศส ซึ่งนักเรียนทุกคนในโรงเรียนชอบอ่านมากที่สุด คือหนังสือรวมหลักภาษา เช่น ไวยากรณ์ หลักการอ่าน การออกเสียง ศัพท์ ไวยากรณ์ เป็นต้น

ตาราง 37 ประเภทของหนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ ซึ่งนักเรียนชอบอ่านมากที่สุด
จำแนกตามเพศ

ประเภทของหนังสือ	ชาย		หญิง		รวม	
	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย
คณิตศาสตร์	103	18.01	58	15.98	161	17.22
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	241	42.13	175	48.21	416	44.49
ฟิสิกส์	33	5.77	8	2.20	41	4.39
ชีววิทยา	79	13.81	52	14.33	131	14.01
เคมี	52	9.09	30	8.26	82	8.77
ดาราศาสตร์	64	11.19	40	11.02	104	11.12
รวม	572	100.00	363	100.00	935	100.00

จากการาง 37 หนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ซึ่งนักเรียนชายและหญิงสนใจอ่านมากที่สุด
คือหนังสือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ทั่วไป รองลงมาคือหนังสือเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ ชีววิทยา
ดาราศาสตร์ เคมี ชีววิทยา และฟิสิกส์ ตามลำดับ

ตาราง 38 ประเภทของหนังสือพิมพ์การศึกษา ซึ่งนักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น

ประเภทของหนังสือ	มก. 1		มก. 2		มก. 3		มก. 4		มก. 5		รวม	
	ความถี่ ส่วนร้อย	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่ ส่วนร้อย	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่ ส่วนร้อย	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่ ส่วนร้อย	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่ ส่วนร้อย	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่ ส่วนร้อย	อัตรา ส่วนร้อย
หนังสือ วิทยาสรรพ พินิจ ชีววิทยา เคมี ดาราศาสตร์	36	11.92	43	16.35	39	17.72	34	40.48	9	13.64	161	17.22
	155	51.32	121	46.01	85	38.64	20	23.81	35	53.03	416	44.49
	6	1.99	8	3.04	19	8.64	6	7.14	2	3.03	41	4.39
	31	10.26	37	14.07	39	17.72	13	15.48	11	6.67	131	14.01
	31	10.26	21	7.98	19	8.64	5	5.95	6	9.09	82	8.77
	43	14.24	33	12.55	19	8.64	6	7.14	3	4.54	104	11.12
รวม	302	100.00	263	100.00	220	100.00	84	100.00	66	100.00	935	100.00

จากตาราง 38 หนังสือพิมพ์การศึกษาซึ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, 2, 3 และ 5 ชอบอ่านมากที่สุด หนังสือพิมพ์การศึกษา
ทั่วไป ตามชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 ชอบหนังสือพิมพ์ชีววิทยามากที่สุด

ตาราง 39 ประเภทของหนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ซึ่งนักเรียน
ชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามเพศ

ประเภทของหนังสือ	ชาย		หญิง		รวม	
	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย
ความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์ เบื้องต้น เช่น เรื่อง- เครื่องยนตร์กลไกต่าง ๆ	235	41.09	19	5.23	254	27.17
ความรู้เกี่ยวกับการแพทย์เบื้องต้น เช่น เรื่องโรคต่าง ๆ	129	22.55	165	45.46	294	31.44
ความรู้ทางการเกษตร เช่น การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์	149	26.05	98	27.00	247	26.41
ความรู้เรื่องการผลิตสินค้า สำเร็จรูปต่าง ๆ	59	10.31	81	22.31	140	14.98
รวม	572	100.00	363	100.00	935	100.00

จากตาราง 39 หนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์ นักเรียนชายสนใจอ่านหนังสือ
ความรู้เกี่ยวกับทางวิศวกรรมศาสตร์เบื้องต้น เช่น เรื่องเครื่องยนตร์กลไกต่าง ๆ มากที่สุด
ส่วนนักเรียนหญิงสนใจอ่านหนังสือความรู้เกี่ยวกับการแพทย์เบื้องต้น เช่น เรื่องโรคต่าง ๆ
มากที่สุด รองลงมา นักเรียนชายและหญิงสนใจอ่านหนังสือความรู้ทางการเกษตร เช่น
การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์

ตาราง 40 ประเภทของหนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ซึ่งนักเรียนสนใจอย่างมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น

ประเภทของหนังสือ	มก. 1		มศ. 2		มศ. 3		มก. 4		มก. 5		รวม	
	ความถี่	อัตราส่วนร้อย	ความถี่	อัตราส่วนร้อย	ความถี่	อัตราส่วนร้อย	ความถี่	อัตราส่วนร้อย	ความถี่	อัตราส่วนร้อย	ความถี่	อัตราส่วนร้อย
ความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์เบื้องต้น เช่น เครื่องยนต์รถไถทาง ๆ ความรู้เกี่ยวกับการแพทย์เบื้องต้น เช่น เรือต่าง ๆ ความรู้ทางการเกษตร เช่น การปลูกพืช โดยสัตว์ ความรู้เรื่องการผลิตสินค้า สำหรับต่าง ๆ	82	27.15	87	33.08	56	25.45	20	23.81	8	12.12	254	27.17
	81	26.82	77	29.28	66	30.00	38	45.24	32	48.48	294	31.44
	97	32.12	65	24.71	67	30.45	6	7.14	13	19.70	247	26.41
	42	13.91	34	12.93	31	14.10	20	23.81	13	19.70	140	14.98
รวม	302	100.00	263	100.00	220	100.00	84	100.00	66	100.00	935	100.00

จากตาราง 40 หนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 3 สนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับการเกษตรมากที่สุด นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับการวิศวกรรมศาสตร์เบื้องต้น และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (มศ. 4-5) สนใจอ่านหนังสือความรู้เกี่ยวกับการแพทย์เบื้องต้นมากที่สุด

ตาราง 41 เนื้อหาหนังสือเกี่ยวกับศิลปกรรมและการบันเทิงที่นักเรียนสนใจอ่านมากที่สุด จำแนกตามเพศ

ประเภทของหนังสือ	ชาย		หญิง		รวม	
	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
ทฤษฎี เทคนิคทางดนตรีและการร้องเพลง	133	23.25	96	26.45	229	24.49
ความรู้เรื่องกีฬาประเภทต่าง ๆ	258	45.11	57	15.70	315	33.69
ความรู้เรื่องการวาดภาพประเภทต่าง ๆ	94	16.43	55	15.15	149	15.94
การตกแต่งสถานที่ทั้งภายนอกและภายใน	87	15.11	155	42.70	242	25.88
รวม	572	100.00	363	100.00	935	100.00

จากตาราง 41 หนังสือหมวดศิลปกรรมและการบันเทิง นักเรียนชายสนใจอ่านประเภทความรู้เกี่ยวกับกีฬาต่าง ๆ มากที่สุด รองลงมาคือหนังสือเกี่ยวกับทฤษฎี เทคนิคทางดนตรี การร้องเพลง หนังสือความรู้เรื่องการวาดภาพประเภทต่าง ๆ และหนังสือเกี่ยวกับการตกแต่งสถานที่ทั้งภายนอกและภายใน ตามลำดับ ส่วนนักเรียนหญิงสนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับการตกแต่งสถานที่ทั้งภายนอกและภายในมากที่สุด รองลงไปคือหนังสือเกี่ยวกับทฤษฎี เทคนิคทางดนตรีและการร้องเพลง หนังสือความรู้เรื่องกีฬาและหนังสือความรู้เรื่องการวาดภาพตามลำดับ

ตาราง 43 ประเภทของหนังสือวรรณคดีไทยและอังกฤษ ซึ่งนักเรียนสนใจอ่านมากที่สุด
จำแนกตามเพศ

ประเภทของหนังสือ	ชาย		หญิง		รวม	
	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย
ความเรียง	131	22.90	51	14.05	182	19.46
โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน	99	17.30	55	15.15	154	16.47
บทละคร	120	20.98	101	27.82	221	23.64
การเขียนหลาย ๆ แบบรวมกัน	222	38.82	156	42.98	378	40.43
รวม	572	100.00	363	100.00	935	100.00

จากตาราง 43 หนังสือวรรณคดีที่นักเรียนชายและหญิงสนใจอ่านมากที่สุด ก็คือหนังสือ
ที่มีลักษณะการเขียนทั้งแบบความเรียง บทละคร และกวีนิพนธ์ รวมกันในเล่มเดียว
นักเรียนชายสนใจอ่านหนังสือวรรณคดีซึ่งเขียนแบบความเรียงมากเป็นอันดับสอง แต่นักเรียนหญิง
ชอบอ่านหนังสือวรรณคดีประเภทบทละคร

ตาราง 44 ประเภทของแหล่งสำรวจโรคติดต่อและองค์การ ซึ่งมักได้รับสนใจอย่างมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น

ประเภทของแหล่ง	มศ. 1		มศ. 2		มศ. 3		มศ. 4		มศ. 5		รวม	
	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
ความเรียง	55	18.21	51	19.39	42	19.09	19	22.62	15	22.73	182	19.46
โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน	55	18.21	39	14.83	44	20.00	9	10.71	7	10.61	154	16.47
บทละคร	56	18.54	64	24.33	59	26.82	24	28.57	18	27.27	221	33.64
การเขียนหลายแบบรวมกัน	136	45.04	109	41.45	75	34.09	32	38.10	26	39.39	378	40.43
รวม	302	100.00	263	100.00	220	100.00	84	100.00	66	100.00	935	100.00

จากตาราง 44 ประเภทของแหล่งข้อมูลที่ได้รับเลือกในใจอย่างมากที่สุดคือ แหล่งข้อมูลการเขียนหลาย ๆ แบบรวมกัน ทั้งความเรียง กวีนิพนธ์ และบทละคร รวมอยู่ไม่ครบถ้วน

ตาราง 45 ประเภทหนังสือหมวดประวัติศาสตร์ ซึ่งนักเรียนสนใจอ่านมากที่สุด
จำแนกตามเพศ

ประเภทหนังสือ	ชาย		หญิง		รวม	
	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย
ประวัติศาสตร์ไทย	78	13.64	51	14.05	129	13.79
ประวัติศาสตร์ต่างประเทศ	77	13.46	36	9.92	113	12.09
ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวของไทย และต่างประเทศ	202	35.31	127	34.98	329	35.19
ชีวประวัติบุคคลสำคัญ	215	37.59	149	41.05	364	38.93
รวม	572	100.00	363	100.00	935	100.00

จากตาราง 45 หนังสือหมวดประวัติศาสตร์ที่นักเรียนชายและหญิงสนใจอ่านมากที่สุด
คือชีวประวัติบุคคลสำคัญ รองลงมาคือภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวของไทยและต่างประเทศ
ประวัติศาสตร์ไทย และประวัติศาสตร์ต่างประเทศตามลำดับ

ตาราง 46 ประเภทของหนังสือหมวดประวัติศาสตร์ ซึ่งนักเรียนสนใจอย่างมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น

	มศ. 1		มศ. 2		มศ. 3		มศ. 4		มศ. 5		รวม	
	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
ประเภทของหนังสือ												
ประวัติศาสตร์ไทย	58	19.21	32	12.17	27	12.27	4	4.76	8	12.12	129	13.79
ประวัติศาสตร์ต่างประเทศ	21	6.95	27	10.26	37	16.82	16	19.05	12	18.18	113	13.09
ภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว	109	36.09	83	31.56	77	35.00	36	42.86	24	36.36	329	35.19
ของไทยและต่างประเทศ	114	37.75	121	46.01	79	35.91	28	33.33	22	33.34	364	38.93
ชีวประวัติบุคคลสำคัญ												
รวม	302	100.00	263	100.00	220	100.00	84	100.00	66	100.00	935	100.00

จากตาราง 46 หนังสือหมวดประวัติศาสตร์ที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (มศ. 1 - 3) สนใจอย่างมากที่สุด คือหนังสือประวัติศาสตร์ไทย รองลงมาคือหนังสือภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยวของไทยและการท่องเที่ยวต่างประเทศ แต่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสนใจอ่านหนังสือภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยวของไทยและการท่องเที่ยวต่างประเทศมากที่สุด รองลงมาคือหนังสือชีวประวัติบุคคลสำคัญ

10. ความสนใจในการเลือกอ่านวารสารของนักเรียน

ตาราง 47 ประเภทของวารสารทางวิชาการที่นักเรียนนิยมอ่านมากที่สุด จำแนกตามเพศ

ประเภทของวารสารทางวิชาการ	ชาย		หญิง		รวม	
	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย
วารสารเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์	226	39.51	75	20.66	301	32.19
วารสารเกี่ยวกับภาษาไทย และภาษาอังกฤษ	82	14.34	96	26.45	178	19.04
วารสารเกี่ยวกับสังคมศึกษา และความรู้ทั่วไป	264	46.15	192	52.89	456	48.77
รวม	572	100.00	363	100.00	935	100.00

จากตาราง 47 วารสารทางวิชาการซึ่งนักเรียนชายและหญิงสนใจอ่านมากที่สุดคือวารสารทางสังคมศึกษาและความรู้ทั่วไป นักเรียนชายสนใจอ่านวารสารเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์เป็นอันดับสอง และวารสารเกี่ยวกับภาษาไทยเป็นอันดับสาม แต่นักเรียนหญิงสนใจอ่านวารสารเกี่ยวกับภาษาไทยมากที่สุดเป็นอันดับสอง และวารสารทางวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ อันดับสาม

ตาราง 48 ความสนใจของนักเรียนต่อการเลือกอ่านวารสาร เพื่อความบันเทิง
หรือพักผ่อนหย่อนใจ จำแนกตามเพศ

ประเภทของวารสาร	ชาย		หญิง		รวม	
	ความถี่ การอ่าน	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่ การอ่าน	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่ การอ่าน	อัตรา ส่วนร้อย
วารสาร เกี่ยวกับนวนิยาย นิทาน	96	16.78	97	26.72	193	20.64
วารสาร เกี่ยวกับกีฬา	141	24.65	22	6.06	163	17.43
วารสาร เกี่ยวกับภาพยนตร์ คนตรี	60	10.49	28	7.71	88	9.41
วารสาร การ์ตูน	84	14.69	32	8.82	116	12.41
วารสาร ประเภทมีสาระและ ความบันเทิงควบคู่กัน	191	33.39	184	50.69	395	40.11
รวม	572	100.00	363	100.00	935	100.00

จากตาราง 48 นักเรียนชายและหญิงสนใจอ่านวารสารประเภทมีสาระและความบันเทิง
ควบคู่กันมากที่สุด นักเรียนชายชอบอ่านวารสารเกี่ยวกับกีฬาเป็นอันดับสอง และวารสารเกี่ยวกับ
นวนิยาย นิทาน อันดับสาม ในขณะที่นักเรียนหญิงชอบอ่านวารสารเกี่ยวกับนวนิยาย นิทาน
อันดับสอง และวารสารการ์ตูนอันดับสาม

ตาราง 49 วารสารทางวิชาการและกึ่งวิชาการซึ่งนักเรียนชอบอ่านมากที่สุด
จำแนกตามเพศ

รายชื่อวารสาร	ชาย		หญิง		รวม	
	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย
ก้าวหน้า	53	9.27	30	8.27	83	8.88
เด็กก้าวหน้า	93	16.26	57	15.70	150	16.04
ชัยพฤกษ์	157	27.45	129	35.54	286	30.59
ชัยพฤกษ์วิทยาศาสตร์	129	22.55	59	16.25	188	20.11
วารสารคณิตศาสตร์	32	5.59	11	3.03	43	4.60
วิทยาศาสตร์	41	7.17	22	6.06	63	6.74
วิทยาศาสตร์	3	0.52	8	2.20	11	1.17
สารคดี	2	0.35	2	0.55	4	0.43
เสรีภาพ	36	6.29	15	4.13	51	5.45
อนุสาร อ.ส.ท.	26	4.55	30	8.27	56	5.99
รวม	572	100.00	363	100.00	935	100.00

จากตาราง 49 วารสารทางวิชาการและกึ่งวิชาการ ซึ่งนักเรียนชายและหญิง
ชอบอ่านมากที่สุดตามลำดับ 3 อันดับ คือ ชัยพฤกษ์ ชัยพฤกษ์วิทยาศาสตร์ และเด็กก้าวหน้า

ตาราง 50 วารสารทางวิชาการและกึ่งวิชาการซึ่งนักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น

รายชื่อวารสาร นิตยสาร	มศ. 1		มศ. 2		มศ. 3		มศ. 4		มศ. 5		รวม	
	ความถี่ จำนวน	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่ จำนวน	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่ จำนวน	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่ จำนวน	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่ จำนวน	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่ จำนวน	อัตรา ส่วนร้อย
กาวหนา	23	7.62	27	10.27	15	6.82	6	7.14	12	18.18	83	8.88
เด็กก้าวหน้า	65	21.52	52	19.77	28	12.73	4	4.76	1	1.52	150	16.04
ชัยพฤกษ์	94	31.13	77	29.28	62	28.18	28	33.33	25	37.88	286	30.59
ชัยพฤกษ์วิทยาศาสตร์	53	17.55	41	5.59	63	28.64	21	25.00	10	15.15	186	20.11
วารสารคณิตศาสตร์	4	1.32	10	3.80	12	5.45	14	6.67	3	4.54	43	4.60
วิทยาศาสตร์	35	11.59	13	4.94	13	5.91	-	-	2	3.03	63	6.74
วิทยาศาสตร์	-	-	4	1.52	2	0.91	3	3.57	2	3.03	11	1.17
สรีรวิทยา	-	-	1	0.38	2	0.91	-	-	1	1.52	4	0.43
เสรีภาพ	14	4.63	20	7.60	13	5.91	3	3.57	1	1.52	51	5.45
อนุสาร อ.ส.ท.	14	4.64	18	6.84	10	4.54	5	5.95	9	13.64	56	5.99
รวม	302	100.00	263	100.00	220	100.00	84	100.00	66	100.00	935	100.00

จากตาราง 50 วารสารทางวิชาการและกึ่งวิชาการที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2, 4 และ 5 ชอบอ่านมากที่สุด คือ
ชัยพฤกษ์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชอบอ่านชัยพฤกษ์วิทยาศาสตร์มากที่สุด

ตาราง 51 วารสารเพื่อความบันเทิงที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด
จำแนกตามเพศ

รายชื่อวารสาร	ชาย		หญิง		รวม	
	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
กีฬารีวิว	191	33.39	26	7.16	217	23.21
กีฬาสยาม	83	14.51	18	4.96	101	10.80
ข่าวกรุง	15	2.63	15	4.13	30	3.21
เคซีเมล์วันจันทร์	1	0.17	4	1.10	5	0.53
เดอะริง	9	1.53	2	0.55	11	1.17
ตุ๊กตา	24	4.18	37	10.19	61	6.52
บางกอกรายสัปดาห์	1	0.17	17	4.69	18	1.93
บางกอกกรี๊ดเคอร์	74	12.94	100	27.55	174	18.61
บอกรัง	28	4.89	2	0.55	30	3.21
ฟ้าเมืองไทย	3	0.51	4	1.10	7	0.76
วารสารกีฬา	26	4.55	8	2.20	34	3.64
กรี๊ดสัปดาห์	-	-	-	-	-	-
สนุกไทย	-	-	11	3.03	11	1.17
สตรีสาร	-	-	7	1.93	7	0.76
สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์	71	12.41	73	20.11	143	15.29
แสนสุข	8	1.40	7	1.93	15	1.60
หนูจ๋า	39	6.82	32	8.82	71	7.59
รวม	572	100.00	363	100.00	935	100.00

จากตาราง 51 วิจารณ์เพื่อความบันเทิงที่นักเรียนชายชอบอ่านมากที่สุดคือ กีฬารีวิว รองลงมาอีก 3 อันดับคือ กีฬาสยาม บางกอกกรี๊ดเคอร์ และสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ สำหรับนักเรียนหญิงชอบอ่าน บางกอกกรี๊ดเคอร์มากที่สุด รองลงมาอีก 3 อันดับคือ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ตุ๊กตา และหนูจ๋า

ตาราง 52 วารสารเพื่อความบันเทิงที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น

รายชื่อวารสาร	มศ. 1		มศ. 2		มศ. 3		มศ. 4		มศ. 5		รวม	
	ความถี่ การ ออก	อัตรา ส่วน ร้อยละ	ความถี่ การ ออก	อัตรา ส่วน ร้อยละ	ความถี่ การ ออก	อัตรา ส่วน ร้อยละ	ความถี่ การ ออก	อัตรา ส่วน ร้อยละ	ความถี่ การ ออก	อัตรา ส่วน ร้อยละ	ความถี่ การ ออก	อัตรา ส่วน ร้อยละ
กีฬาราว	80	26.49	71	27.00	51	23.18	12	14.29	3	4.55	217	23.21
กีฬาสยาม	30	9.93	41	15.59	23	10.45	5	5.95	2	3.03	101	10.80
ชาวกรุง	12	3.97	4	1.52	7	3.18	2	2.38	5	7.58	30	3.21
เคล็ดไมตรีจันทร์	-	-	1	0.38	3	1.36	1	1.19	-	-	5	0.53
เดอะริง	4	1.33	3	1.14	4	1.82	-	-	-	-	11	1.17
ตุ๊กตา	28	9.27	14	5.35	14	6.36	1	1.19	4	6.06	61	6.52
บางกอกรายสัปดาห์	4	1.33	6	2.28	3	1.36	5	5.95	-	-	18	1.93
บางกอกอีโคโนมิค	48	15.89	49	8.63	29	13.18	24	28.57	24	36.36	174	18.61
บอว์กิ้ง	15	4.97	7	2.66	7	3.18	1	1.19	-	-	30	3.21
ฟ้าเบ่งไทย	2	0.66	1	0.38	2	0.91	-	-	2	2.03	7	0.76
วารสารกีฬา	10	3.31	11	4.18	11	5.00	1	1.19	1	1.52	34	3.64
ศรีสัปดาห์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตาราง 52 (ต่อ)

รายชื่ออาจารย์	มศ. 1		มศ. 2		มศ. 3		มศ. 4		มศ. 5		รวม	
	ความถี่	อัตรา % ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา % ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา % ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา % ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา % ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา % ส่วนร้อย
สกุลไทย	2	0.66	3	1.14	3	1.36	2	2.38	1	1.52	11	1.17
สตรีสาร	3	0.99	1	0.38	-	-	2	2.38	1	1.52	7	0.76
สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์	32	10.60	27	10.27	39	17.73	27	32.14	18	27.27	143	15.29
แสนสุข	4	1.33	4	1.52	7	3.18	-	-	-	-	15	1.60
หน้าจั่ว	28	9.27	20	7.60	17	7.73	1	1.19	5	7.58	71	7.59
รวม	302	100.00	263	100.00	220	100.00	84	100.00	66	100.00	935	100.00

จากตาราง 52 วารสารเพื่อความบันเทิงที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ชอบอ่านมากที่สุดคือ กีฬาราว นกเรยชน
 มัธยมศึกษาปีที่ 4 ชอบอ่านสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์มากที่สุด รองลงมาคือ บางกอกธุรกิจเดอรั ซึ่งตรงกับมัธยมศึกษาปีที่ 5
 ชอบอ่านบางกอกธุรกิจเดอรัมากที่สุด รองลงมาคือสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

ตาราง 53 เนื้อหาหรือเรื่องในวารสารที่นักเรียนสนใจอ่านมากที่สุด

เนื้อหาหรือเรื่องในวารสาร	ชาย		หญิง		รวม	
	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย
เรื่องสั้นจบในฉบับ	163	28.50	145	39.94	308	32.91
เรื่องยาว	18	3.15	21	5.79	39	4.18
ตอบปัญหา	54	9.44	27	7.44	81	8.67
ข่าวสังคม	26	4.54	19	5.23	45	4.81
เรื่องแปล	11	1.93	14	3.86	25	2.67
เรื่องที่ให้ความรู้	152	26.57	98	27.00	250	26.74
บทความ	11	1.93	6	1.65	17	1.83
แจ้งความโฆษณา	2	0.35	—	—	2	0.22
เรื่องกีฬา	126	22.02	16	4.41	142	15.19
แฟชั่น	9	1.57	17	4.68	26	2.78
รวม	572	100.00	363	100.00	935	100.00

จากตาราง 53 เนื้อหาหรือเรื่องในวารสาร ที่นักเรียนชายและหญิงสนใจ
 อ่านมากที่สุด คือเรื่องสั้นจบในฉบับ รองลงมาคือเรื่องที่ให้ความรู้ นักเรียนชายสนใจอ่าน
 เรื่องกีฬามากเป็นอันดับสาม ในขณะที่นักเรียนหญิงสนใจอ่านรายการตอบปัญหาเป็นอันดับสาม

11. ความสนใจในการเลือกอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียน

ตาราง 54 หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด
จำแนกตามเพศ

รายชื่อหนังสือพิมพ์	ชาย		หญิง		รวม	
	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย	ความถี่	อัตรา ส่วนร้อย
ชาวไทย	1	0.18	—	—	1	0.10
เคลวินส์	130	22.73	60	16.53	190	20.32
ไทยรัฐ	342	59.79	210	57.85	552	59.04
ประชาธิปไตย	2	0.35	4	1.10	6	0.64
พิมพ์ไทย	9	1.57	12	3.31	21	2.25
สยามรัฐ	88	15.38	77	21.21	161	17.65
รวม	572	100.00	363	100.00	935	100.00

จากตาราง 54 นักเรียนมากกว่าครึ่งสนใจอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมากที่สุด รองลงมาคือ เคลวินส์ และสยามรัฐ สำหรับหนังสือพิมพ์ พิมพ์ไทย ประชาธิปไตย และชาวไทย มีนักเรียนสนใจอ่านน้อยมาก ลำดับที่ของความสนใจของนักเรียนชายและหญิงที่มีต่อรายชื่อนี้หนังสือพิมพ์เหมือนกัน

ตาราง 55 หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยทุกโรงเรียนขอความมากที่สุด จำแนกตามระดับชั้น

รายชื่อหนังสือพิมพ์	มศ. 1		มศ. 2		มศ. 3		มศ. 4		มศ. 5		รวม	
	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
ชาวไทย	-	-	-	-	1	0.46	-	-	-	-	1	0.10
เดลินิวส์	65	21.52	69	24.37	38	17.27	12	14.28	6	9.09	190	20.32
ไทยรัฐ	196	64.90	164	62.37	130	59.09	34	40.48	28	42.42	552	59.04
ประชาธิปไตย	2	0.66	2	0.67	1	0.46	-	-	1	1.52	6	0.64
พิมพ์ไทย	7	10.60	4	1.33	7	3.18	1	1.19	2	3.03	21	2.25
สยามรัฐ	32	2.32	24	9.26	43	19.54	37	44.05	29	43.94	165	17.65
รวม	302	100.00	263	100.00	220	100.00	84	100.00	66	100.00	935	100.00

จากตาราง 55 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มศ. 1 - 3) สนใจอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมากที่สุด รองลงมาคือหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และสยามรัฐ แต่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (มศ. 4 - 5) สนใจอ่านหนังสือพิมพ์สยามรัฐมากที่สุด รองลงมาคือหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและเดลินิวส์

ตาราง 56 เนื้อหาในหนังสือพิมพ์รายวันที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด
จำแนกตามเพศ

เนื้อหาหรือเรื่องในหนังสือพิมพ์	ชาย		หญิง		รวม	
	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
ข่าวในประเทศทั้งข่าวการเมืองและอาชญากรรม	259	45.28	171	47.11	430	45.99
ข่าวในพระราชสำนัก	17	2.97	24	6.61	41	4.38
ข่าวสังคม	47	8.22	42	11.57	89	9.52
ข่าวกีฬา	148	25.87	17	4.68	165	17.65
ข่าวการศึกษา	39	6.82	41	11.30	80	8.56
โฆษณาสินค้า	5	0.87	1	0.28	6	0.64
โฆษณาภาพยนตร์	10	1.75	4	1.10	14	1.50
แฟชั่น	-	-	4	1.10	4	.42
เรื่องสั้น	6	1.05	4	1.10	10	1.07
บทวิจารณ์	41	7.17	55	15.15	96	10.27
รวม	572	100.00	363	100.00	935	100.00

จากตาราง 56 เนื้อหาในหนังสือพิมพ์รายวันที่นักเรียนสนใจอ่านมากที่สุด ก็คือข่าวในประเทศ ทั้งข่าวการเมืองและอาชญากรรม รองลงมาคือข่าวกีฬา บทวิจารณ์ ข่าวสังคม ข่าวการศึกษาและข่าวในพระราชสำนัก ส่วนเนื้อหาอื่น ๆ ได้รับความสนใจจากนักเรียนน้อยมาก นักเรียนชายสนใจข่าวกีฬา มากกว่านักเรียนหญิง ในทำนองเดียวกัน นักเรียนหญิงสนใจบทวิจารณ์ และข่าวสังคมมากกว่านักเรียนชาย

12. ความสนใจในการเลือกอ่านจุลสารของนักเรียน

ตาราง 57 ความคุ้นเคยกับจุลสารของนักเรียน จำแนกตามเพศ

ความคุ้นเคยกับจุลสารของนักเรียน	ชาย		หญิง		รวม	
	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
เคยอ่านจุลสาร	258	45.11	181	49.86	439	46.95
ไม่เคยอ่านจุลสาร	314	54.89	182	50.14	496	53.05
รวม	572	100.00	363	100.00	935	100.00

จากตาราง 57 นักเรียนร้อยละ 53.05 ไม่เคยอ่านจุลสาร

ตาราง 58 ประเภทของจุดสารที่นักเรียนสนใจอ่าน

ประเภทของจุดสาร	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
การศึกษา	42	9.56
ประเพณี - วัฒนธรรม	67	15.33
ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว - ประวัติศาสตร์	129	29.36
วิทยาศาสตร์	83	18.91
เศรษฐกิจการคลัง	16	3.61
สุขภาพ - อนามัย	102	23.23
รวม	439	100.00

จากตาราง 58 นักเรียนที่เก็ยอ่านจุดสาร สนใจอ่านจุดสารประเภทภูมิศาสตร์
การท่องเที่ยว - ประวัติศาสตร์ มากที่สุด รองลงมาเกี่ยวกับสุขภาพ - อนามัย
วิทยาศาสตร์ ประเพณี - วัฒนธรรม การศึกษา และเศรษฐกิจการคลัง ตามลำดับ

ตาราง 59 สาเหตุที่นักเรียนไม่เก้อ่านจุลสาร

เหตุผลที่ไม่เก้อ่านจุลสาร	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
ไม่รู้จักจุลสาร	318	64.11
ไม่ทราบสถานที่เก็บ	62	12.50
ไม่ทราบถึงกฎระเบียบ	75	15.12
ไม่มีความจำเป็นจะต้องใช้	41	8.27
รวม	496	100.00

จากตาราง 59 สาเหตุที่นักเรียนไม่เก้อ่านจุลสารส่วนมากก็ร้อยละ 64.11
 เป็นเพราะไม่รู้จักจุลสาร รองลงมาคือไม่รู้ถึงกฎระเบียบ ไม่ทราบสถานที่เก็บ และ
 ไม่มีความจำเป็นจะต้องใช้ตามลำดับ

13. ความสนใจในการเลือกอ่านแผนที่ของนักเรียน

ตาราง 60 ประเภทของแผนที่ซึ่งนักเรียนต้องการอ่านหรือดู

ประเภทของแผนที่	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
แผนที่ประเทศไทย	32	3.42
แผนที่ทวีป	43	4.60
แผนที่โลก	374	40.00
แผนที่ทุกประเภทที่ใช้ประกอบการเรียนวิชาภูมิศาสตร์	486	51.98
รวม	935	100.00

จากตาราง 60 นักเรียนร้อยละ 51.98 สนใจแผนที่ทุกประเภทที่ใช้ประกอบการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ นักเรียนอีกร้อยละ 40.00 สนใจแผนที่โลก มีนักเรียนจำนวนน้อยสนใจแผนที่ทวีปและแผนที่ประเทศไทย

ตาราง 61 ขนาดของแผนที่ซึ่งนักเรียนสนใจดู

ขนาดของแผนที่	ความถี่	อัตราส่วนร้อยละ
แผนที่ขนาดใหญ่	105	11.23
แผนที่ขนาดกลาง	105	11.23
แผนที่ขนาดใดก็ได้ แต่ถูกต้องชัดเจนและสะดวกในการหยิบใช้	725	77.54
รวม	935	100.00

จากตาราง 61 นักเรียนร้อยละ 77.54 สนใจแผนที่ขนาดใดก็ได้ แต่มีความถูกต้องชัดเจนและสะดวกในการหยิบใช้ ส่วนนักเรียนที่สนใจจะดูแผนที่ขนาดใหญ่และขนาดกลางมีอัตราส่วนร้อยละเท่ากันคือ 11.23

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผล และขอเสนอ

ความหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสนใจในการใช้ห้องสมุดของนักเรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด
2. เพื่อศึกษาสาเหตุที่ทำให้นักเรียนสนใจและไม่สนใจเข้าใช้บริการของห้องสมุด
3. เพื่อศึกษาวินัยนักเรียนที่มีทัศนคติต่อห้องสมุดอย่างไร ต้องการให้แก้ไขปรับปรุงอย่างไร
4. เพื่อศึกษาวินัยนักเรียนสนใจอ่านหนังสือสารคดี วารสาร หนังสือพิมพ์ จดสาร และแผนที่ประเภทใดบ้าง
5. เพื่อศึกษาความสนใจของนักเรียนที่มีต่อเนื้อหาของหนังสือสารคดี วารสาร และหนังสือพิมพ์

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามชั้นชุดหนึ่ง ภายใต้คำแนะนำการตรวจแก้ไขของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นได้นำไปทดลองสอบถามกับนักเรียนโรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม ที่ไม่ได้ใช้เป็นกลุ่มประชากร จำนวน 100 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองสอบถามนั้นมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และใช้เป็นเครื่องมือศึกษาวิจัยกลุ่มประชากรต่อไป

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 5 ปีการศึกษา 2514 ของโรงเรียนยานนาเวศวิทยาคมทั้งชายและหญิง จำนวน 1000 คน

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้นักเรียนและรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาเฉพาะที่ใช้ในการวิจัยได้มี 935 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.50 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ได้รับกลับมาทั้งหมดมาแจกแจงความถี่ทุกข้อ
2. ทำอัตราส่วนร้อยละของแต่ละรายการของคำถาม
3. ข้อมูลที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า หาค่าของความสัมพันธ์ของแต่ละข้อปัญหา

สรุปผลของการศึกษาครั้งนี้

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่านักเรียนมีความสนใจในการใช้ห้องสมุดและความสนใจในการเลือกอ่าน ดังนี้

ความสนใจในการใช้ห้องสมุด

1. นักเรียนส่วนมากยังมีความสนใจเข้าใช้ห้องสมุดก่อนช่วงนอ่ย คือนักเรียนร้อยละ 69.72 เข้าใช้ห้องสมุดนาน ๆ ครั้ง นักเรียนร้อยละ 7.39 ไม่เคยเข้าใช้ห้องสมุดเลย มีนักเรียนเพียงร้อยละ 4.38 ที่เข้าใช้ห้องสมุดทุกวัน และนักเรียนอีกร้อยละ 18.61 เข้าใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้งเท่านั้น
2. นักเรียนที่เรียนชั้นสูง สนใจเข้าใช้ห้องสมุดมากกว่านักเรียนที่เรียนชั้นต่ำกว่า นักเรียนที่สอบผลการวัดหรือผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีความสนใจเข้าใช้ห้องสมุดต่ำกว่านักเรียนที่สอบผลการวัดหรือผู้ปกครองมีอาชีพอื่นเล็กน้อย และนักเรียนที่มีอายุมากมีความสนใจเข้าใช้ห้องสมุดสูงกว่านักเรียนที่มีอายุน้อย
3. นักเรียนส่วนมากเข้าใช้ห้องสมุดครั้งละ 30 นาที และเวลาที่นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุดมากที่สุด คือตอนพักกลางวัน
4. นักเรียนร้อยละ 52.19 เข้าใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านตำราเรียนหรือทำรายงานที่ครูสั่ง และนักเรียนอีกร้อยละ 42.96 เข้าใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านสิ่งพิมพ์ สิ่งพิมพ์ที่นักเรียนชอบมากที่สุด คือหนังสือสารคดีประกอบการเรียน รองลงมาคือวารสาร และหนังสือพิมพ์รายวัน
5. นักเรียนมีความเห็นว่าครู - อาจารย์ส่วนใหญ่ได้แนะนำหรือสั่งให้นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม แต่ครูบรรณารักษ์ก็กิจกรรมซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์

จัดงให้นักเรียนสนใจเข้าให้องสมุดคนอยมาก การจัดนิทรรศการจะเป็นกิจกรรมที่นักเรียนสนใจมากที่สุด ถ้าห้องสมุดจะจัดขึ้น

6. นักเรียนส่วนมากมีความเห็นว่า ทรัพยากรและสิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ในห้องสมุดมีความเหมาะสมและสนองความต้องการได้คือพอสมควร นักเรียนส่วนมากเห็นว่ากรรบรรณารักษ์เอาใจใส่ช่วยเหลือและเป็นกันเองกับนักเรียนคือพอใจ

สาเหตุที่ทำให้นักเรียนสนใจเข้าให้องสมุด

สาเหตุที่จะทำให้นักเรียนสนใจเข้าให้องสมุดมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้

1. ห้องสมุดมีบริการตอบคำถาม กอกรรบรรณารักษ์มีความเป็นกันเองกับนักเรียนและยินดีช่วยเหลือ แนะนำนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการค้นหาหาความรู้จากหนังสือในห้องสมุด
2. กรรบรรณารักษ์เอาใจใส่และเต็มใจช่วยเหลือนักเรียนเป็นอย่างดี
3. ห้องสมุดจัดทำบัตรรายการเพื่อสะดวกในการใช้
4. ห้องสมุดมีหนังสืออ่านประกอบกร เรียนวิชาต่าง ๆ และมีบรรยากาศดี
5. กรรบรรณารักษ์จัดสอนวิธีให้องสมุดแก่นักเรียน
6. ห้องสมุดมีหนังสือที่กร - อาจารย์กำหนดหรือแนะนำให้อ่าน

สาเหตุทำให้นักเรียนไม่สนใจเข้าให้องสมุด

สาเหตุทำให้นักเรียนไม่สนใจเข้าให้องสมุดมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้

1. ห้องสมุดมีหนังสือใหม่แต่กรรบรรณารักษ์ยังไม่นำออกบริการ ทำให้ไม่อ่านไม่ได้
2. การค้นหาหนังสือมักไม่ไ้ตามที่ต้องการ
3. กรรบรรณารักษ์ไม่ให้ความสะดวกในการใช้หรือตอบคำถามบางประการเมื่อมีปัญหา
4. ห้องสมุดไม่มีหนังสืออ่านประกอบกร เรียนวิชาต่าง ๆ มากพอ

5. ช่วงระยะเวลาที่ห้องสมุดเปิดให้บริการ ก่อนโรงเรียนเข้าและหลังโรงเรียนเลิกยังน้อยไป

6. ไม่ทราบวิธีค้นหาหนังสือหรือเรื่องที่ต้องการ

ความสนใจในการเลือกอ่าน

ก. หนังสือสารคดี

1. นักเรียนชายสนใจอ่านหนังสือสารคดีหมวดวิทยาศาสตร์มากที่สุด รองลงมาได้แก่หนังสือความรู้ทั่วไป และหนังสือหมวดประวัติศาสตร์

นักเรียนหญิงสนใจอ่านหนังสือสารคดีหมวดประวัติศาสตร์มากที่สุด รองลงมาได้แก่หนังสือเกี่ยวกับวรรณคดีและภาษา

2. หนังสือความรู้ทั่วไปที่นักเรียนชายและหญิงสนใจอ่านมากที่สุดคือ หนังสือความรู้รอบตัว

3. หนังสือหมวดปรัชญาที่นักเรียนชายและหญิงสนใจอ่านมากที่สุดคือ หนังสือที่แนะนำวิธีสร้างความสำเร็จแก่ตนเอง

4. หนังสือเกี่ยวกับศาสนา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 2 ชอบอ่านเรื่องของวิญญูณ นรก สวรรค์ แต่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 - 5 สนใจอ่านหนังสือประวัติและหลักธรรมของศาสนาต่าง ๆ มากที่สุด

5. หนังสือหมวดสังคมศาสตร์ ที่นักเรียนทั้งชายและหญิงสนใจอ่านมากที่สุดคือ เรื่องเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี

6. หนังสือประกอบการเรียนวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ หรือภาษาฝรั่งเศส ที่นักเรียนทั้งชายและหญิงสนใจอ่านมากที่สุด คือหนังสือที่รวมหลักภาษาทุกอย่างไว้ในเล่มเดียวกัน

7. หนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ที่นักเรียนชายและหญิงสนใจอ่านมากที่สุดคือ หนังสือวิทยาศาสตร์ทั่วไป

8. หนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์ นักเรียนชายสนใจอ่านเรื่องความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์ เบื้องต้นมากที่สุด แต่หนังสือที่นักเรียนหญิงสนใจอ่านมากที่สุดคือ เรื่องความรู้เกี่ยวกับการแพทย์เบื้องต้น

9. หนังสือเกี่ยวกับศิลปะและการบันเทิง นักเรียนชายสนใจอ่านหนังสือ ความรู้ เรื่องกีฬามากที่สุด แต่นักเรียนหญิงสนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับการตกแต่งสถานที่

10. หนังสือวรรณคดีที่นักเรียนชายและหญิงสนใจอ่านมากที่สุดคือ วรรณคดีที่มีลักษณะการเขียนหลาย ๆ แบบรวมอยู่ในเล่มเดียวกัน ก็มีทั้งความเรียง บทละคร และ กวีนิพนธ์

11. หนังสือหมวดประวัติศาสตร์ นักเรียนชายและหญิงสนใจอ่านชีวประวัติบุคคลสำคัญมากที่สุด

ข. วารสาร

1. วารสารทางวิชาการที่นักเรียนชายและหญิงสนใจอ่านมากที่สุดคือ วารสาร ทางสังคมศึกษาและความรู้ทั่วไป นักเรียนชายสนใจอ่านวารสารทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ มากกว่ารองลงมา ในขณะที่นักเรียนหญิงชอบวารสาร เกี่ยวกับคำานานา

2. วารสาร เพื่อความบันเทิงที่นักเรียนชายและหญิงสนใจอ่านมากที่สุดคือ วารสาร ประเภทบันเทิงสาระและความบันเทิงควบกัน

3. วารสารทางวิชาการ และกึ่งวิชาการที่นักเรียนชายและหญิงสนใจอ่านมากที่สุด เรียงตามลำดับ 3 ฉบับ คือ ชัยพฤกษ์ ชัยพฤกษ์วิทยาศาสตร์ และเก็ักก้าวหน้า

4. วารสาร เพื่อความบันเทิงที่นักเรียนชายชอบอ่านมากที่สุดคือ กีฬารีวิว รองลงมา 3 ฉบับคือ กีฬาสยาม บางกอกกรี๊ดเคอร์ และสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ สำหรับ นักเรียนหญิงชอบอ่านบางกอกกรี๊ดเคอร์มากที่สุด รองลงมาคือสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ตุ๊กตา และ หนูจ๋า

5. เนื้อหาหรือเรื่องในวารสาร ที่นักเรียนชายและหญิงสนใจอ่านมากที่สุดคือ เรื่องสั้นจบในฉบับ รองลงมาคือ เรื่องที่ให้ความรู้ นักเรียนชายสนใจอ่านเรื่องกีฬาเป็นอันดับสาม ในขณะที่นักเรียนหญิงสนใจอ่านรายการตอบปัญหา

ค. หนังสือพิมพ์รายวัน

1. หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่นักเรียนชายและหญิงสนใจอ่านมากที่สุดคือ ไทยรัฐ นักเรียนชายสนใจอ่านหนังสือพิมพ์ เกล็ดนิวส์ สยามรัฐ พิมพ์ไทย ประชาธิปไตย

และชาวไทยมารองลงมาตามลำดับ นักเรียนหญิงสนใจอ่านหนังสือพิมพ์สยามรัฐมากที่สุดเป็นอันดับสอง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ พิมพ์ไทย ประชาธิปไตย และชาวไทย ได้รับความสนใจอ่านจากนักเรียนหญิงตามลำดับจากมากมาหาน้อย ถ้าจำแนกตามระดับชั้น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มศ. 1 - 3) ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมากที่สุด ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ชอบอ่านหนังสือพิมพ์สยามรัฐมากที่สุด

2. เนื้อหาในหนังสือพิมพ์รายวันที่นักเรียนสนใจอ่านมากที่สุด คือข่าวในประเทศ ทั้งข่าวการเมืองและอาชญากรรม รองลงมาคือข่าวกีฬา บทความวิจารณ์ ข่าวการศึกษา และข่าวในพระราชสำนัก ส่วนเนื้อหาอื่น ๆ ได้รับความสนใจจากนักเรียนน้อยมาก นักเรียนชาย สนใจอ่านข่าวกีฬามากกว่านักเรียนหญิง และในทำนองเดียวกัน นักเรียนหญิงสนใจอ่านบทความวิจารณ์และข่าวสังคมมากกว่านักเรียนชาย

ง. จุลสาร

นักเรียนร้อยละ 53.05 ไม่เคยอ่านจุลสาร นักเรียนที่ไม่เคยอ่านจุลสาร ส่วนมากคือร้อยละ 64.11 ไม่เคยอ่านเพราะไม่รู้จักจุลสาร นักเรียนที่เคยอ่านจุลสารสนใจอ่านจุลสารที่ให้ความรู้เรื่องภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว และประวัติศาสตร์ มากที่สุด รองลงมาคือเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพและอนามัย

จ. แผนที่

นักเรียนส่วนมากคือร้อยละ 51.98 สนใจดูแผนที่ทุกประเภทที่ใช้ประกอบการเรียน วิชาภูมิศาสตร์ นักเรียนร้อยละ 40.00 สนใจดูแผนที่โลก นักเรียนที่สนใจดูแผนที่ทวีปมีร้อยละ 4.60 และนักเรียนที่สนใจดูแผนที่ประเทศไทยมีร้อยละ 3.42 ขนาดของแผนที่นักเรียนส่วนมากไม่ไ้คำนึงถึง นักเรียนสนใจดูแผนที่ขนาดใดก็ได้ที่ถูกต้องชัดเจนและสะดวกในการใช้

อภิปรายผล

1. การที่นักเรียนส่วนมากมีความสนใจเข้าใช้ห้องสมุดก่อนช่วงสอบ อาจเป็นเพราะมีนักเรียนจำนวนมากไม่เคยเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียนเดิม ก่อนที่จะเข้าเรียนที่โรงเรียน-
ยานนาเวศวิทยาคม¹ ซึ่งมีผลทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีอัตราส่วนร้อยละของผู้ไม่เคย
เข้าใช้ห้องสมุด และเคยเข้าใช้นาน ๆ ครั้ง สูงกว่านักเรียนชั้นอื่น ๆ สำหรับการที่ครู-
บรรณารักษ์จัดกิจกรรมที่เป็นการประชาสัมพันธ์ชักจูงให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุดบ่อยครั้ง³
อาจจะเป็นเหตุผลอีกประการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุดก่อนช่วงสอบ
2. การจัดนิทรรศการเป็นกิจกรรมที่นักเรียนสนใจมากที่สุด ถ้าห้องสมุดจะจัดขึ้นนั้น
อาจเป็นเพราะนักเรียนไม่เคยเห็นการจัดกิจกรรมอย่างอื่น ๆ ของห้องสมุดมาก่อน หรือไม่ทราบ
ว่ากิจกรรมอย่างอื่น ๆ เป็นอย่างไร
3. สาเหตุที่ทำให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุดมากที่สุดคือ - การที่ห้องสมุดมีบริการ
ตอบคำถาม ครูบรรณารักษ์มีความเป็นกันเองกับนักเรียน และยินดีช่วยเหลือแนะนำนักเรียนผู้
มีปัญหาเกี่ยวกับการค้นหาหาความรู้จากหนังสือในห้องสมุดนั้น อาจเป็นเพราะปัจจุบันห้องสมุด
ยังไม่เปิดหนังสือสำหรับให้ความสะดวกแก่ผู้ใช้ในการค้นหาหนังสือ นักเรียนประสบปัญหา
เกี่ยวกับการค้นหาหนังสือหรือเรื่องที่ต้องการไม่พบ จึงจะเห็นได้ว่านักเรียนจะสนใจเข้าใช้
ห้องสมุดมากขึ้น ถ้าครูบรรณารักษ์จัดทำบัตรหนังสือและวิศตวรรษใช้ห้องสมุดแก่นักเรียน⁴
4. สาเหตุที่ทำให้นักเรียนไม่สนใจเข้าใช้ห้องสมุดมาก ก็คือห้องสมุดมีหนังสือใหม่
แต่ครูบรรณารักษ์ยังไม่นำออกบริการ ยืมอ่านไม่ได้ การที่ครูบรรณารักษ์ไม่รับดำเนินการ

¹ คูตาราง 11 ในปฏิญานัพนธ์ฉบับนี้

² คูตาราง 6 ในปฏิญานัพนธ์ฉบับนี้

³ คูตาราง 15 ในปฏิญานัพนธ์ฉบับนี้

⁴ คูตาราง 24 ในปฏิญานัพนธ์ฉบับนี้

นำหนังสือใหม่ออกบริการปล่อยทิ้งไว้จนนักเรียนหมดความสนใจที่จะอ่านหนังสือเหล่านั้นเพราะความล้าสมัย หรือนักเรียนหาอ่านจากแหล่งอื่นแล้ว การที่นักเรียนค้นหาหนังสือมักไม่ได้ตามที่ต้องการ เป็นสาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนไม่สนใจเข้าใจหนังสือ ทั้งนี้เป็นเพราะการบรรณารักษ์ไม่ได้จัดปฐมนิเทศหรือสอนวิธีใช้ห้องสมุดแก่นักเรียน นักเรียนจะได้หนังสือตามที่ต้องการ ก็มักจะคงถามจากบรรณารักษ์ นักเรียนจึงต้องการขจัดปัญหาเรื่องการค้นหาหนังสือไม่ได้ ควบการให้ห้องสมุดมีบริการตอบคำถามซึ่งเป็นสาเหตุที่จะทำให้นักเรียนเข้าใจห้องสมุดมากยิ่งขึ้น

5. หนังสือเกี่ยวกับศาสนา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 2 ชอบอ่านเรื่องของวิญญาน นรก สวรรค์ แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 - 5 สนใจอ่านหนังสือประวัติและหลักธรรมของศาสนาต่าง ๆ มากที่สุด การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะอาณานิคมความสัมพันธ์กับระดับชั้น ซึ่งมีผลต่อเนื่องถึงค่านิยมและเหตุผล กล่าวคือนักเรียนที่มียุคน้อยยังคงสนใจเรื่องการผจญภัย ลึกลับ และเรื่องเพี้ยน แต่พออายุมากขึ้นก็มีความสนใจเหมือนผู้ใหญ่ สนใจเรื่องราวที่เป็นจริง

6. หนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์ นักเรียนชายสนใจอ่านความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์เบื้องต้น แก่นักเรียนหญิงสนใจอ่านความรู้เกี่ยวกับการแพทย์เบื้องต้นมากที่สุด การที่เป็นเช่นนี้ถือว่าเป็นไปตามธรรมชาติของเด็กโดยทั่วไปที่เด็กชายวัยนี้จะสนใจเรื่องต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของตน ส่วนเด็กหญิงจะสนใจเกี่ยวกับค่านิยมงาม หนังสือความรู้เกี่ยวกับการแพทย์เบื้องต้นจะช่วยให้เข้าใจวิธีการสุขภาพ ซึ่งเมื่อสุขภาพดีแล้วความสวยงามก็จะตามมา นักเรียนหญิงจึงสนใจอ่านหนังสือประเภทนี้

7. หนังสือเกี่ยวกับศิลปะและการบันเทิง นักเรียนชายสนใจเรื่องเกี่ยวกับกีฬามากที่สุด แก่นักเรียนหญิงสนใจอ่านเรื่องเกี่ยวกับการตกแต่งสถานที่ การที่นักเรียนชายชอบอ่านเรื่องกีฬาก็เพราะว่านักเรียนชายระดับชั้นมัธยมศึกษาเป็นวัยที่พลังกำลังแข็งแรง สนใจเรื่องการออกกำลังกาย ดังนั้นจึงสนใจเรื่องการกีฬามาก แก่นักเรียนหญิงวัยนี้รักความสวยงาม การชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับการตกแต่งสถานที่ก็เป็นการแสดงออกของความสนใจด้านนี้ประการหนึ่ง

8. วารสารเพื่อความบันเทิงที่นักเรียนชายชอบอ่านมากที่สุดก็คือ กีฬารีวิว รองลงมา 3 ฉบับก็คือ กีฬาสยาม บางกอกกรี๊ดเกอร์ และสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ สำหรับนักเรียนหญิง ชอบอ่านบางกอกกรี๊ดเกอร์มากที่สุด รองลงมาคือสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ตุ๊กตาและหนูจ๋า จะเห็นได้ว่านักเรียนชายชอบอ่านวารสารที่มีเรื่องเกี่ยวกับการกีฬา ทุกประเภทที่อยู่ในเล่มเดียวกัน ซึ่งก็เป็นไปตามธรรมชาติของเด็กชายวัยนี้ซึ่งที่อธิบายไว้ข้างต้นแล้ว ประกอบกับปัจจุบันนี้ การกีฬาของประเทศไทยกำลังอยู่ในระยะที่ฟื้นตัว บางกอกกรี๊ดเกอร์เป็นวารสารที่นักเรียนหญิง ชอบอ่านมากที่สุดและนักเรียนชายชอบอ่านเป็นอันดับสามนี้ เป็นวารสารที่มีเนื้อหาสอดคล้อง กับความสนใจของหนุ่มหนุ่มสาว จักพิมพ์ค่อนข้างประณีต ภาพประกอบสวยงาม สำหรับสยามรัฐ สัปดาห์วิจารณ์ที่นักเรียนหญิงชอบอ่านเป็นอันดับสองและนักเรียนชายชอบอ่านเป็นอันดับสี่นั้น แสดงให้เห็นว่านักเรียนทั้งชายและหญิงสนใจวารสารที่ให้ทั้งความรู้และความบันเทิงด้วย การที่ นักเรียนหญิงชอบวารสารตุ๊กตาและหนูจ๋าซึ่งเป็นวารสารการ์ตูนอยู่ในอันดับสามและสี่นั้น อาจเป็น เพราะวารสารทั้งสองฉบับมีภาพการ์ตูนซึ่งอ่านแล้วทำให้เกิดอารมณ์ขัน เป็นการผ่อนคลาย ความเครียดจากการเรียน และการอ่านก็ไม่ต้องใช้เวลามาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษากันแล้วครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะความถึเพิ่มเติมบางประการซึ่งอาจเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะต่อกรมวิสามัญศึกษา

ในการปรับปรุงหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษา ควรบรรจุวิชาการใช้ห้องสมุดไว้ในหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วย โดยให้เวลาเรียนสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง จะทำให้นักเรียนรู้จักใช้ห้องสมุดได้อย่างถูกต้อง สามารถค้นหาหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างรวดเร็ว ไม่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการค้นหาหนังสือหรือเรื่องที่ต้องการไม่พบ ซึ่งจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า เป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนไม่สนใจเข้าใช้ห้องสมุด เมื่อนักเรียนสามารถใช้ห้องสมุดด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้ว จะเป็นประโยชน์ในการศึกษาชั้นสูงต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

1. ควรให้ครูบรรณารักษ์ชั่วโมงสอนน้อยที่สุด หรือถ้าเป็นไปได้ควรให้ครูบรรณารักษ์เป็นอิสระจากการสอนหรือสอนเฉพาะวิชาทักษะในการใช้ห้องสมุดเพื่อบรรณารักษ์จะได้ใช้เวลาทั้งหมดคำนึงงานห้องสมุดได้เต็มที่ เช่น จัดทำบัตรรายการ จดกิจกรรมซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์และชักจูงให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุด มีเวลาและกำลังใจช่วยเหลือและบริการนักเรียนที่เข้าใช้ห้องสมุดได้เต็มที่

2. แบ่งเงินบำรุงการศึกษาให้จำนวนมากกว่าพอที่บรรณารักษ์จะจัดซื้อสิ่งพิมพ์ให้เพียงพอเพียงพอกับจำนวนนักเรียน พร้อมทั้งสามารถตกแต่งห้องสมุดให้มีบรรยากาศดี มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม ซึ่งจะทำให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุดมากขึ้น

3. สนับสนุนให้บรรณารักษ์เข้ารับการอบรมหรือสัมมนา ถ้ามีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ในด้านวิชาการและการบริหารงานห้องสมุด

ข้อเสนอแนะสำหรับบรรณารักษ์

1. บรรณารักษ์ควรแสดงความยินดีและเต็มใจช่วยเหลือแนะนำนักเรียนผู้มาถามปัญหาเกี่ยวกับการค้นหาหาความรู้จากหนังสือในห้องสมุด และพยายามเป็นกันเองกับนักเรียน

2. ถ้าห้องสมุดโรงเรียนใดยังไม่ได้ทำบัตรสมาชิกเพื่อสะดวกในการค้นหาหนังสือและเรื่องที่ต้องการ บรรณารักษ์ควรริบดำเนินการจัดทำให้เรียบร้อย เพราะการมีบัตรรายการช่วยกันหนังสือเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุดมากขึ้น
3. บรรณารักษ์ควรริบดำเนินการนำหนังสือใหม่เพื่อเข้าห้องสมุดออกบริการแก่นักเรียนโดยเร็ว ไม่ควรทิ้งไว้จนนักเรียนหมดความกระตือรือร้นที่จะอ่าน
4. วัสดุการศึกษาต่าง ๆ ในห้องสมุด บรรณารักษ์ควรจัดให้เป็นระเบียบ และพร้อมกันก็พยายามหาโอกาสสอนหรือปฐมนิเทศเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดแก่นักเรียน เพื่อชักจูงกันหาหนังสือหรือเรื่องที่ต้องการไม่พบ
5. บรรณารักษ์ควรขยายเวลาการเปิดให้บริการตอนเช้าก่อนโรงเรียนเข้า และตอนเย็นหลังโรงเรียนเลิกให้ระยะเวลามากขึ้น
6. หนังสือประกอบการเรียนวิชาต่าง ๆ ควรจัดให้พอเหมาะกับจำนวนนักเรียน
7. วารสารเกี่ยวกับการศึกษา และการค้นคว้า ควรจัดหาไว้ในห้องสมุดบ้าง
8. บรรณารักษ์ควรรวบรวมสถิติต่าง ๆ ของห้องสมุดเพื่อใช้ในการแก้ไขปรับปรุงห้องสมุดให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน

1. ครูควรร่วมมือกับบรรณารักษ์ในการชี้แจงให้นักเรียนเห็นความสำคัญของห้องสมุด และช่วยแนะนำวิธีใช้ห้องสมุดที่ถูกต้องแก่นักเรียนเมื่อมีโอกาส
2. ครูควรเสนอแนะรายชื่อหนังสือที่ใช้เป็นหนังสืออ่านประกอบการเรียนในวิชาที่ตนสอนแก่บรรณารักษ์ เพื่อให้บรรณารักษ์พิจารณาจัดหาไว้ และในเวลาเดียวกันก็แนะนำเด็กให้เข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม
3. การสอนวิชาต่าง ๆ ครูควรใช้วิธีการที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าไปศึกษาค้นคว้าทำรายงานในห้องสมุดบ้าง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้ที่จะทำการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาความสนใจในการใช้ห้องสมุดและความสนใจในการเลือกอ่านของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งอื่น ๆ

2. ควรศึกษาความสนใจในการใช้ห้องสมุด และความสนใจในการเลือกอ่าน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบความสนใจในการใช้ห้องสมุดและความสนใจใน
การเลือกอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญกับสายอาชีพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิร

บรรณานุกรม

กอ สวัสดิ์พาณิชย์ "ข้อคิดเรื่องการศึกษา" วารสารวิสามัญศึกษา 8 : 21 สิงหาคม 2514.

เกษม ศิริสัมพันธ์ "เครื่องมือสื่อสารมวลชน" เอกสารนิเทศการศึกษา กรมการฝึกหัดครู
ฉบับที่ 77 หน้า 117 กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ 2508.

อุดมวัฒน์ กิติเวช การศึกษาความสนใจและทัศนคติที่มีต่อหนังสือพิมพ์รายวันของเยาวชน
โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดพระนคร ปริญญาโท ค.ม.
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2509. 184 หน้า.

ดำรง เพชรพลาย "ทัศนคติของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือ การอ่านหนังสือและห้องสมุด"
บรรณารักษ์ 2504 หน้า 79 - 89 แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2505.

ประคอง นากวานิช การศึกษาการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนอาชีวศึกษาใน
จังหวัดพระนครธนบุรี ปริญญาโท ค.ม. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2512. 126 หน้า.

แบงมาศ ขวลิต และ สิริจันทร์ ช่างโชติ คู่มือบรรณารักษศาสตร์ เกมมบรรณกิจ 2511,
796 หน้า.

วาสนา วีรณลิน หนังสือประเภทที่เกี่ยวกับสุนทรียะการอ่าน ปริญญาโท ค.ม.
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2504. 80 หน้า.

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ รายงานการสัมมนาเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็ก
กลุ่มอายุ 11 - 16 ปี กรมวิชาการ 2510. 295 หน้า.

กิจการ, กระทรวง กรมวิสามัญศึกษา ประมวลบทความเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา
กรมวิสามัญศึกษา 2513, 610 หน้า.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมวิสามัญศึกษา การประชุมสัมมนาบรรณารักษ์ครั้งที่ 1 2504
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมวิสามัญศึกษา 2504, 119 หน้า.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมวิสามัญศึกษา ห้องสมุดกับการสอน หน่วยศึกษานิเทศก์
กรมวิสามัญศึกษา 2509, 147 หน้า.

สมเกียรติ โสมภา เนื้อหาในหนังสือพิมพ์รายวันที่นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจ
ปริญญานิพนธ์ ค.บ. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2507, 117 หน้า.

สมชัย ยุติธรรม การสำรวจห้องสมุด ศึกษาปัญหา ความต้องการ และทัศนคติของครู
และนักเรียนที่มีต่อห้องสมุดโรงเรียนมัธยมวิสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ
ปีการศึกษา 2513 ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
2514, 123 หน้า.

สุชาดา สุวรรณานิช การศึกษาเรื่องทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายบางโรงเรียน
ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ที่มีต่อการใช้ห้องสมุดของโรงเรียน ปีการศึกษา 2507
ปริญญานิพนธ์ ค.บ. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2508, 51 หน้า.

ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, สมาคม บรรณารักษศาสตร์ชุดประโยคक्रमมัธยม พิมพ์ครั้งที่ 2
สมาคม 2511, นับจำนวนหน้าไม่ได้.

Benford, John Q., "The Philadelphia Project," Library Journal 96.2044, June 15, 1971.

De Young, Chris Anthony, Introduction to American Public Education, 3 rd. ed., McGraw-Hill, New York, 1955, 604 pp.

Ducat, Mary Peter Clever, "Students and Faculty Use of the Library in Three Secondary Schools," Dissertation Abstracts 21.909-910 A, October, 1960.

Hostrop, Richard Winfred, "The Relationship of Academic Success and Selected Other Factors to Students Use of Library Materials at College of the Desert," Dissertation Abstracts 27:2550 A, February, 1967.

Parsons, Cynthia, "Needed More School Libraries," The Christian Science Monitor 6:7, November, 1965.

Reeder, Ward G., A First Course in Education, 3 rd. ed., The Mcmillan Company, New York, 1950, 621 pp.

Spiegel, Merray R., Theory and Problems of Statistics, McGraw-Hill, New York, 1961, 359 pp.

2

ការព្រួយ

១

២

แบบสอบถามเกี่ยวกับความสนใจในการใช้ห้องสมุดและความสนใจในการเลือกอ่าน
ของนักเรียนโรงเรียนยานนาวาเวชวิทยาคม ปีการศึกษา 2514

นักเรียนที่รักทุกคน

แบบสอบถามนี้จะมีคุณค่าในการวิจัยถึงความสนใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้ห้องสมุด
และความสนใจในการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ผลการวิจัยจะได้นำไปปรับปรุงห้องสมุดให้สนอง
ความต้องการของนักเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์โดยตรงแก่นักเรียนเองและนักเรียนรุ่นหลังที่จะ
เข้ามาศึกษาในโรงเรียนของเรา ขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามแต่ละข้อให้ตรงกับความเป็นจริง
และตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนที่สุด กรุณหวังว่านักเรียนคงให้ความร่วมมือเป็น
อย่างดี ขอขอบใจนักเรียนล่วงหน้า ณ ที่นี้ด้วย

วิชัย รักกุล

ตอนที่ 1

ขอให้นักเรียนกรอรายละเอียดเกี่ยวกับตัวเองลงในช่องว่าง

เพศ

อายุ ปี

ชั้น มศ.

อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

(เช่น รับราชการ ค้าขาย นักธุรกิจ ช่าง รับจ้าง กรรมกร

ทำนา ทำไร่ ทำสวน ประมง ฯลฯ)

ตอนที่ 2

ก. ขอให้เรียนอ่านข้อความแต่ละประโยคแล้วเลือกเขียนวงกลมล้อมรอบอักษรข้อ
ที่นักเรียนต้องการ ซึ่งตรงกับความรู้สึกหรือความเป็นจริงของนักเรียน (เลือกตอบเพียงข้อเดียว)

1. นักเรียนเคยเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียนหรือไม่ เพียงใด

ก. เข้าใช้ทุกวัน

ข. สัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง

ค. นาน ๆ ครั้ง

ง. ไม่เคยเข้าใช้เลย

2. ถ้านักเรียนเคยเข้าใช้ห้องสมุด นักเรียนใช้ครั้งละประมาณ

ก. 1 ชั่วโมงหรือมากกว่านั้น

ข. 45 นาที

ค. 30 นาที

ง. 15 นาทีหรือน้อยกว่านั้น

3. เวลาที่นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุด คือ

ก. 7.30 - 8.30 น.

ข. 11.30 - 12.30 น.

ค. 15.30 - 16.00 น.

ง. ในระหว่างชั่วโมงเรียนที่ว่าง

4. ก่อนจะเข้าเรียนที่โรงเรียนยานนาเวศวิทยาคมนี้นักเรียนเคยใช้ห้องสมุดของโรงเรียน
ที่เคยเรียนมาก่อนเพียงใด

ก. เคยใช้ทุกวัน

ข. เคยใช้สัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง

ค. เคยใช้นาน ๆ ครั้ง

ง. ไม่เคยใช้เลย

5. นักเรียนเข้าใจห้องสมุดเพื่อ

- ก. อ่านสิ่งพิมพ์ในห้องสมุด ข. ค้นหาทำรายงานที่ครูสั่ง
ค. ทำการบ้าน ง. นิ่งพักนอน

6. ถ้านักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านสิ่งพิมพ์ สิ่งพิมพ์ประเภทใดที่นักเรียนสนใจอ่านมากที่สุด

- ก. หนังสือสารคดีประกอบการเรียน ข. วารสาร
ค. หนังสือพิมพ์ ง. หนังสืออนุสรณ์ของโรงเรียนหรือสถานการศึกษาต่าง ๆ

7. ครู - อาจารย์ที่สอนวิชาต่าง ๆ ได้แนะนำหรือสั่งให้นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุด เพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมหรือไม่ เพียงใด

- ก. ครู - อาจารย์ทุกคนแนะนำหรือสั่ง
ข. ครู - อาจารย์ส่วนใหญ่แนะนำหรือสั่ง
ค. ครู - อาจารย์ส่วนน้อยแนะนำหรือสั่ง
ง. ครู - อาจารย์ทุกคนไม่เคยแนะนำหรือสั่ง

8.7 คุรุบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดจัดกิจกรรม เช่น จัดแสดงหนังสือใหม่ ซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์และชักจูงให้นักเรียนสนใจเข้าใช้ห้องสมุดหรือไม่ เพียงใด

- ก. จัดเป็นประจำ ข. จัดคอนชางนอย
ค. จักนาน ๆ ครั้ง ง. ไมเคยจักเลย

๑.๖ สถานที่และครุภัณฑ์ของห้องสมุด เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ นักเรียนเห็นว่าเหมาะสม (คือ อากาศเย็นสบาย โต๊ะเขียนด้นัก เก้าอี้นั่งสบาย หนังสือบนชั้นหยิบสะดวก) หรือไม่ เพียงใด

- ก. เหมาะสมดี ข.เหมาะสมพอสมควร
ค. ตัดสินใจไม่ถูก (ไม่แน่ใจ) ง. ยังไม่เหมาะสม

10.4 ครูบรรณารักษ์และผู้ช่วยเอาใจใส่ช่วยเหลือและเป็นกันเองกับนักเรียนอย่างไร

- ก. ดีมาก ข. ดี
ค. พอใช้ ง. ไม่ดี

11. ๑ จำนวนหนังสือที่มีอยู่ในห้องสมุดปัจจุบันเพียงพอกับความต้องการในการใช้ของนักเรีนดีหรือไม่

- ก. ดีมาก ข. ดี
ค. ปานกลาง ง. ไม่ดี

1. ห้องสมุดมีหนังสือที่ครู - อาจารย์กำหนดหรือแนะนำให้อ่าน
2. ห้องสมุดมีหนังสืออ่านประกอบการเรียนวิชาต่าง ๆ
3. ห้องสมุดจัดหนังสือให้นักเรียนหยิบได้เอง ไม่ต้องขออนุญาตจากครูบรรณารักษ์
4. ห้องสมุดพิมพ์รายชื่อหนังสือใหม่ที่ห้องสมุดซื้อติดประกาศให้นักเรียนทราบทั่วกัน
5. ห้องสมุดแนะนำหนังสือใหม่ที่ซื้ออย่างสั้น ๆ
6. ห้องสมุดจัดทำบัตรรายการเพื่อสะดวกในการใช้
7. ห้องสมุดมีวารสารมากประเภทและมีมากพอกับจำนวนนักเรียน
8. ห้องสมุดมีหนังสือพิมพ์รายวันมากพอกับจำนวนนักเรียน
9. ห้องสมุดมีบริการตอบคำถาม (ครูบรรณารักษ์ยินดีช่วยเหลือแนะนำแก่นักเรียนผู้มีปัญหาเกี่ยวกับการค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ)
10. ครูบรรณารักษ์จัดสอนวิธีใช้ห้องสมุดแก่นักเรียนเพื่อสามารถใช้ห้องสมุดได้อย่างถูกต้อง
11. ครูบรรณารักษ์จัดแนะแนวการอ่าน เช่น หนังสือเล่มใดเหมาะแก่นักเรียนชั้นใด
12. ครูบรรณารักษ์มีความเป็นกันเองกับนักเรียน
13. ครูบรรณารักษ์เอาใจใส่และเต็มใจช่วยเหลือนักเรียนเป็นอย่างดี
14. ห้องสมุดมีโต๊ะ เก้าอี้ จำนวนมากพอ
15. ห้องสมุดมีบรรยากาศดี เช่น อากาศเย็นสบาย ตกแต่งสวยงาม

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

10. ห้องสมุดมีหนังสือพิมพ์รายวันให้อ่านน้อยฉบับ
11. ห้องสมุดไม่มีวารสารเกี่ยวกับกีฬาเลย
12. ห้องสมุดไม่มีวารสารการ์ตูนเลย
13. ช่วงระยะเวลาที่ห้องสมุดเปิดให้บริการสอน
โรงเรียนเช้าและหลังโรงเรียนเลิกยังน้อยไป , ไม่สะดวก
14. คุรุบรรณารักษ์ไม่ให้ความสะดวกในการใช้หรือ
ตอบคำถามบางประการเมื่อมีปัญหา
15. บรรณารักษ์ในห้องสมุดไม่ดี เช่น ร้อนอบอ้าว
มีเสียงดังรบกวน

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ก. ประเภทของหนังสือซึ่งให้ความรู้ในแขนงวิชาต่าง ๆ ซึ่งไม่ใช่แบบเรียน นักเรียนสนใจหรือต้องการอ่านประเภทใดมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการ

ตัวอย่างเช่น

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		✓		

หนังสือประเภทความรู้ เรื่องดนตรีและ เพลง

ถ้านักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องปานกลาง ดังตัวอย่าง หมายถึงว่า
นักเรียนสนใจหรือต้องการอ่านหนังสือประเภทความรู้ เรื่องดนตรีและ เพลงปานกลาง

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. หนังสือประเภทความรู้ทั่ว ๆ ไป เช่น บทความ บทวิจารณ์ ความรู้รอบตัว					
2. หนังสือเกี่ยวกับปรัชญา ได้แก่ ความเชื่อ ความนึกคิด จิตวิทยา การทำนายโชคชะตา					
3. หนังสือเกี่ยวกับศาสนา หลักธรรม					
4. หนังสือเกี่ยวกับสังคมศาสตร์ เช่น กฎหมาย การปกครอง การค้าขาย ขนบธรรมเนียมประเพณี					
5. หนังสือเกี่ยวกับภาษา เช่น ภาษาไทย อังกฤษ ฝรั่งเศส					
6. หนังสือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์โดยตรง เช่น เคมี ชีววิทยา ดาราศาสตร์					
7. หนังสือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ประยุกต์ เช่น การเกษตรกรรม วิศวกรรม การประดิษฐ์-- สินค้าสำเร็จรูป					
8. หนังสือเกี่ยวกับศิลปะ และ การบันเทิง เช่น เรื่องดนตรี การร้องเพลง การพักผ่อนหย่อน-- ใจต่าง ๆ					
9. หนังสือเกี่ยวกับวรรณคดีของไทยและต่างประเทศ					
10. หนังสือเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ เช่น ประวัติบุคคล-- สำคัญ ประวัติสถานที่ ภูมิศาสตร์ของไทยและ-- ต่างประเทศ					

ข. จากหนังสือ 10 ประเภท ในข้อ ก. ถ้าจำแนกเนื้อหาแต่ละประเภทซึ่งมีในห้องสมุดโรงเรียน นักเรียนชอบหนังสือประเภทใดมากที่สุด เขียนวงกลมล้อมรอบอักษรข้อที่ต้องการเพียงข้อเดียว

1. หนังสือความรู้ทั่ว ๆ ไปนักเรียนชอบ
 - ก. ข้อเขียนหลาย ๆ เรื่องรวมอยู่ในเล่มเดียวของผู้เขียนคนเดียว
 - ข. ข้อเขียนหลาย ๆ เรื่องรวมอยู่ในเล่มเดียวของผู้เขียนหลายคน
 - ค. คำถาม – คำตอบเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ
 - ง. หนังสือความรู้รอบตัว
2. หนังสือในหมวดปรัชญา นักเรียนชอบหนังสือเกี่ยวกับ
 - ก. ความจำ การเรียนรู้ การลืม
 - ข. การแนะนำวิธีสร้างความสำเร็จแก่ตนเอง
 - ค. การดูลักษณะคน การทำนายฝัน
 - ง. ศิลกรรมในครอบครัวและในสังคม
3. หนังสือเกี่ยวกับศาสนานักเรียนชอบ
 - ก. เรื่องของศาสนาต่าง ๆ ทั้งประวัติและหลักธรรม
 - ข. พิธีกรรมทางศาสนาโดยเฉพาะศาสนาพุทธ
 - ค. นวนิยายอิงหลักธรรมทางศาสนา
 - ง. เรื่องของวิญญาณ นรก สวรรค์
4. หนังสือในหมวดสังคมศาสตร์ นักเรียนชอบเรื่อง
 - ก. การปกครอง การเมืองทั้งในและนอกประเทศ
 - ข. ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของไทยและต่างประเทศ
 - ค. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
 - ง. ธุรกิจการค้า
5. หนังสือประกอบการเรียนวิชาภาษาไทย อังกฤษ หรือ ฝรั่งเศส นักเรียนสนใจเนื้อหาเกี่ยวกับ

ก. ไวยากรณ์	ข. หลักการอ่าน การออกเสียง
ค. ศัพท์	ง. ทุกอย่างที่กล่าวในข้อ ก, ข, ค.

6. หมวดวิทยาศาสตร์ นักเรียนชอบหรือสนใจหนังสือ
ก. คณิตศาสตร์	ข. วิทยาศาสตร์ทั่วไป
ค. ฟิสิกส์	ง. ชีววิทยา
จ. เคมี	ฉ. การเกษตร
7. หมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์ นักเรียนชอบหรือสนใจหนังสือประเภท
ก. ความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์เบื้องต้น เช่น เรื่องเครื่องยนต์กลไกต่าง ๆ
ข. ความรู้เกี่ยวกับการแพทย์เบื้องต้น เช่น เรื่องโรคต่าง ๆ
ค. ความรู้ทางการเกษตร เช่น การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์
ง. ความรู้เรื่องการผลิตสินค้าสำเร็จรูปต่าง ๆ
8. หนังสือเกี่ยวกับศิลปะและการบันเทิงที่นักเรียนสนใจ คือ
ก. ทฤษฎี เทคนิคทางดนตรีและการร้องเพลง
ข. ความรู้เรื่องกีฬาประเภทต่าง ๆ
ค. ความรู้เรื่องการวาดภาพประเภทต่าง ๆ
ง. การตกแต่งสถานที่ทั้งภายนอกและภายใน
9. หนังสือวรรณคดีไทยและอังกฤษ นักเรียนสนใจลักษณะการเขียนแบบ
ก. ความเรียง	ข. โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน
ค. บทละคร	ง. หลายประเภทรวมกัน
10. หนังสือประวัติศาสตร์ นักเรียนสนใจ
-	
--
ก. ประวัติศาสตร์ไทย
ข. ประวัติศาสตร์ต่างประเทศ
ค. ภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยวของไทยและต่างประเทศ
ง. ชีวิตประวัติศาสตร์สำคัญ

- ค. 1. นักเรียนสนใจหรือต้องการอ่านวารสารทางวิชาการในหมวดวิชาใดมากที่สุด?
- ก. วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ข. ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- ก. สังคมศึกษาและความรู้ทั่วไป
2. นักเรียนชอบอ่านวารสารเพื่อความบันเทิงหรือพักผ่อนหย่อนใจประเภทใด เขียนวงกลมล้อมรอบอักษรของข้อที่ต้องการ เพียงข้อเดียว
- ก. นวนิยาย นิทาน ข. กีฬา
- ค. ภาพยนตร์ คนตรี ง. การ์ตูน
- จ. ประเภทที่มีสาระและความบันเทิงควบคู่กัน
3. วารสารต่อไปนี้ที่นักเรียนชอบอ่านฉบับใด จงเลือกสัก 3 ฉบับ ใส่เลข 1, 2, 3 หน้าชื่อวารสารที่ชอบที่สุดเรียงลงไป
ก้าวหน้า	วิทยาศาสตร์
ชัยพฤกษ์	วิทยาสาร
ชัยพฤกษ์วิทยาศาสตร์	สารจิต
เด็กก้าวหน้า	เสรีภาพ
วารสารคณิตศาสตร์	อนุสาร อ.ส.ท.
4. วารสารต่อไปนี้ที่นักเรียนชอบอ่านฉบับใด จงเลือกสัก 3 ฉบับ ใส่เลข 1, 2, 3 ลงข้างหน้าชื่อวารสารตามลำดับที่ชอบ
กีฬารีวิว	ฟ้าเมืองไทย
กีฬาสยาม	วารสารกีฬา
ชาวกรุง	ศรีสัปดาห์
เกลิเมลวันจันทร์	สกุลไทย
เกอระวัง	สตรีสาร
ลูกตา	สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์
บางกอกรายสัปดาห์	แสนสุข
บางกอกกริ๊งเกอร์	หนูจา
บอกรั้ง	

5. นักเรียนชอบหรือสนใจอ่านเรื่องในวารสารประเภทไหนมากที่สุด
ก. เรื่องสั้นจบในฉบับ	ข. บทความ
ค. เรื่องยาว	ง. ตอบปัญหา
จ. ข่าวสังคม	ฉ. เรื่องแปล
ช. เรื่องที่ให้ความรู้	ค. แรงบันดาลใจ
ด. เรื่องกีฬา	ท. แฟชั่น
6. หนังสือพิมพ์รายวันต่อไปนี้ นักเรียนชอบอ่านฉบับใด จงเลือกสัก 3 ฉบับ ใส่เลข 1, 2, 3 หน้าชื่อหนังสือพิมพ์ที่ชอบที่สุดเรียงลงไป
ชาวไทย	ประชาธิปไตย
เกล็นิวส์	พิมพ์ไทย
ไทยรัฐ	สยามรัฐ
7. นักเรียนชอบอ่านเรื่องอะไรในหนังสือพิมพ์รายวันมากที่สุด
ก. ข่าวในประเทศทั้งข่าวการเมืองและอาชญากรรม
ข. ข่าวในพระราชสำนัก
ค. ข่าวสังคม
ง. ข่าวกีฬา
จ. ข่าวการศึกษา
ฉ. โฆษณาสินค้า
ช. โฆษณาภาพยนตร์
ค. แฟชั่น
ด. เรื่องสั้น
ท. บทความ

ประวัติย่อของผู้เขียน

ชื่อ นายวิชัย รักกุล
วันเกิด 19 กรกฎาคม 2487
สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
การศึกษา มัธยมศึกษา
โรงเรียนเมืองสมุทรสาคร (ม.1 - 3)
โรงเรียนส่งเสริมพัฒนาศึกษา (ม.4 - 6)
เตรียมอุดมศึกษา
โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย (ต.ว.2)
ปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.)
วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน (2510)
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร (2514)
การทำงาน ครูโทโรงเรียนยานนาวาเวศวิทยาคุณ อ.ยานนาวา นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี.